

Zlato

Arona
Steina

Román

Arnošt Valeš

Zlato Arona Steina

Arnošt Valeš

Tento román je zcela fikcí autora, osoby, jež v něm vystupují, jsou zcela vymyšleny, zrovna tak i příběhy, které je doprovázejí.

ZLATO ARONA STEINA

Arnošt Valeš

Text © 2017, Arnošt Valeš

Grafická úprava a sazba © 2018, Lukáš Vik

Obálka © 2017, Arnošt Valeš

1. vydání © 2018, [Lukáš Vik - E-knihy hned](#)

ISBN ePub formátu: 978-80-7536-233-9 (ePub)

ISBN mobi formátu: 978-80-7536-234-6 (mobi)

ISBN PDF formátu: 978-80-7536-235-3 (PDF)

Konverze do elektronických formátů:

webdesignér Lukáš Vik

<http://www.lukasvik.cz>

Centrální postavou románu je Bohdana, děvče narozené v Praze, rodině německé národnosti. Rodina která již dávno žije a podniká v Praze se poválečným odsunutím do Německa rozpadne. Na bojovém poli světové války ztroskotají i veškeré přátelské vztahy. Bohdana ale cílevědomě miluje mladého muže, kterého zná z okruhu rodičovských známých. Beno Weiss vystuduje práva a nechá se naverbovat Ruskou rozvědkou. Součástí plánu komunistické rozvědky je uzavření manželství Bohdany a Bena. Mladí manželé jsou zmítáni pochybnostmi, který režim je spravedlivý: komunismus, či kapitalismus. Zdá se, že se rozhodnou pro špatnou stranu. Pak jsou vysláni jako ruští špioni do Frankfurtu, kde Bohdana přivede na svět dceru Nelu, která se, nic netušíc o minulosti rodiny, dostane do víru neuvěřitelných příběhů...

1. FRANKFURT 2013

Nela Wagnerová odstoupila od okna. Nemusela se dívat do zahrady uplakané drobným vytrvalým deštěm, to, co viděla i cítila, byl hluboký smutek. Včera se jí ztratil manžel, se kterým strávila šťastné čtyři roky. Skoro na den přesně. Tak, jak se objevil v jejím životě, tak také odešel.

Jednoho krásného dne prosyceného sluncem, vůní šeříků a zpěvem ptactva zazvonil u dveří. Byl to mladý muž, jež se dojemně staral v pečovatelském ústavu o její matku, jež byla postižena zrádnou nemocí. Pro Nelu bylo pokořující, když matka Bohdana odmítala její přítomnost v nemocničním pokoji, tvrdíc, že ji nezná. Richard byl tenkrát lékař asi v jejím věku a z nějakých neznámých důvodů si ho matka oblíbila. Jedině jeho společnost snášela a vyprávěla mu zmatené příběhy, které její chorobná mysl někde na pozadí neskutečných případů kreslila a v nesouvislých větách vše pokládala na bílou příkrývku nemocniční postele.

Richard z nevysvětlitelných důvodů jejím výmyslům věnoval pozornost. Zároveň se dojemně staral o Nelu, která matku pravidelně navštěvovala, matku, která ji zrovna tak pravidelně v záchvatu

vzteku vždy vyhnala z pokoje. Nela pak seděla na židli u jejího pokoje a plakala. Na svých šedesát jedna let vypadala velice mladistvě. Richard ji konejšil. Avšak ve shonu nemocničního, lépe řečeno ústavního zařízení, nebyl na více jak pár slov čas. O tom, že vysedával ve svém volném čase u její matky, neměla zdání.

Pak přišel den, kdy zazvonil u jejích dveří, aby jí osobně řekl, že matka zemřela. Nela ho nechala stát na prahu a odešla do obývacího pokoje, kde se zhroutila v srdceryvném pláči. Richard ji nepozván následoval a počal ji konejšit.

Nela byla jedinou dcerou majetných rodičů, Bohdany a Tonyho Weissových, kteří mívali advokátní kancelář ve Frankfurtu. V srdci města, nedaleko řeky si pořídili dům, jež oplýval velkou zarostlou zahradou. Dům byl honosný, s přízemím a jedním patrem a půdou. Nela zde prožívala své dětství, dospívání i léta studií. Byla také právničkou a pracovala několik let v rodičovské praxi. Když otec roku 2005 náhle zemřel, zdálo se, že kancelář povede s matkou dále, ale matka ji počala nenávidět. Nela neměla zdání proč. Dobrý či blízký vztah s ní neměla nikdy. Jinak tomu bylo s otcem, který na ni nedal dopustit, a matka se tiše podvolila jeho vůli. Nela se narodila v době, kdy její rodiče

byli velice mladí. Někdy se zamýšlela, jak bylo možné, že v tom věku mohla matka otěhotnět, bylo jí v době jejího narození čtrnáct let. Ovšem možné to bylo, a tak o tom přestala přemýšlet.

Po otcově smrti vedly advokátní kancelář společně s matkou jen dva roky. Pak matka onemocněla Alzheimerovou nemocí, jejíž pozvolné vcházení do jejich životů přineslo kanceláři mnoho větších i menších průšvihů. Matka si nepamatovala důležité souvislosti případů a nakonec u soudu zcela ztratila přehled a při důležitém výslechu svědka odešla domů a nechala soudce a přísedící s otevřenými ústy. Franfurter Rundschau tomu případu věnovala velkou pozornost a právnická kancelář se stala středem pozornosti médií. Nela firmu prodala, samozřejmě hluboko pod cenou, a počala se věnovat matce, což ovšem nemohla s matčinou nenávisť k její osobě zvládnout. Zařídila pro matku místo v ústavu a sama zůstala doma. Byla v té době dobře finančně zaopatřena.

Nyní se chvěla v záchvatu pláče a vnímala blízkost Richardova těla a po chvíli se oddala jeho náruči. Cítila jeho vůni, jeho silné paže, měla pocit, prvně v životě, útěchy, kterou jí neposkytl její rozum, ale jiný člověk, měla pocit, který v životě nepoznala. Stačila si ještě uvědomit, že v jejím věku

by se něco podobného nemělo dělat. Přestala plakat a pomalu usínala. Richard se rozhodl, že ji odnese do ložnice a uloží ji k spánku. Sundal jí boty a vzal ji do náruče. Nela byla drobné postavy a pro Richarda byla lehká jako pírko. Vynesl ji do patra a snadno našel její ložnici, uložil ji a pečlivě přikryl. Nela se však vzbudila a objala ho. Počala ho líbat. Richard se po chvílce přestal bránit a nechal pasivně jejímu počínání volný průběh. Teprve, když byli oba zcela nazí a on vdechoval její vábivou vůni, mu přišlo na mysl, že dělá chybu. Odhadoval, že je stejně starý jako ona, že by se nikdo nepodivil takovému chování! To však bylo již pozdě; jejich těla převzala vládu nad jejich rozumem a počala se samovolně milovat. Stále a stále znova, po vyvrcholení usínali a pak se vše opakovalo. Až do rána. Když slunce prozářilo pěknou místnost, zjistil Richard, že Nela byla ještě pannou.

Za měsíc se vzali. Manželství bylo šťastné. Pohodlí jejich domu jim umožnilo, aby každý vlastnil svou pracovnu. Vstoupit do těchto partnerských soukromí bylo pro Nelu, ale i pro Richarda nepředstavitelné. Manželské lože však po celá čtyři léta spolu sdíleli. Nela si časem našla práci v sektoru sociálních věcí. Zde pomáhala k právu nemajetným klientům, bojovala proti odsunutí

cizinců do rodných zemí, kde na ně v mnoha případech čekalo vězení. Plat měla nevelký, ale jak již nám je známo, byla zámožná. Richard dále pracoval v ústavu pro dlouhodobě nemocné. Neměli mnoho přátel, protože byli od rána do večera obklopeni lidmi, a tak se těšili na soukromí důvěrných večerů. Nela se starala o zahradu. Často jezdili do nedalekých lesů Spessartu. Richard měl nějakou ve vyhledávání starých mlýnů. Vodních mlýnů. Nela se divila, že jich v hlubokých lesech u říček či potůčků tolik bylo. Většinou byly chráněny památkovým úřadem, i když to často bývaly jen zbourané zdi a pouhé základy. Vypadaly jakoby bezzubé a pokud se někdo zavázal, že takový starý mlýn zrenovuje podle historických obrázků či výpovědi pamětníků, byl ke koupi za babku. Jednou to Nela Richardovi nabídla, myslela si, že by nebylo špatné vlastnit starý mlýn v hlubokých lesích, ale Richard to vždy odmítl.

„Ještě jsem nenašel ten pravý. Jednou ho ale objevím, to jsem si zcela jist!“ říkával a Nela neměla zdání, co tím myslel. Časem přestala mít zájem, a tak jezdil Richard po lesích někdy sám. Jednoho dne se rozhodli pořídit si krytý bazén, který se mohl používat po celý rok. Tady Nela ráda trávila svůj volný čas, buď plaváním, nebo čtením. Jejich

láska zůstávala stále svěží a s přibývajícimi léty si počali být podobní, tak jako se psi počnou podobat páníčkům, nebo obráceně. Nela počala zaměstnávat hospodyni, která se starala o dům a v horním pokoji přespávala. Jedna z matčinych klientek ji oslovila, když se potkali u pekaře.

„Paní Wagnerová, nepotřebujete pomocnici do domácnosti? Tak říkajíc dívku k dětem?“

„Ale já nemám žádné děti, jen jedno a to je můj manžel!“

„Ale pomoc v domácnosti se vždy hodí. Je to dívka trochu jednoduššího intelektu a je zcela sama na světě. Pracovala by za ubytování a stravu. Ale vařit umí. Já vám ji jednoduše přivedu ukázat“, mávla žena rukou a opustila pekařství.

A skutečně matčina zákaznice jedno dne přišla. Zazvonila a Nela šla otevřít. Za ženou stálo děvče asi dvacetileté s těkavýma očima. Jeho pohled jakoby se nemohl nikde chytit. Jmenovalo se Karla a mělo těžkou vadu řeči. Nela je uvedla do obýváku a šla uvařit čaj. Žena se po chvíli zvedla a šla za Nelou do kuchyně.

„Co je to za děvče?“ chtěla Nela vědět.

„Žila do minulého týdne na statku mé tety, která zemřela. V podstatě nevím, v jakém příbuzenském stavu k mé tetě byla, žila tam od narození. Nemá

vůbec žádné příbuzné, ale za práci umí vzít, poslední dva roky o tetu pečovala. Teta byla po mrtvici upoutaná na lůžko. Zkuste to s ní, paní Wagnerová, já bych ji jinak musela dát do nějakého ústavu!“ řekla žena a prosebně se na Nelu dívala.

Nela si říkala, že vlastně žádnou služku nepotřebuje, a zároveň si uvědomila, že domácnost vlastně leží jen na ní, Richard se žádné domácí práce nechytne, vše dělá sama, takže by to mohlo být prima nemít doma žádné povinnosti.

„Kolik bych jí měla platit?“

„Nic, jen jí dejte nějaké kapesné a pojistěte ji... ale v tom se asi vyznáte lépe než já“, řekla žena a chystala se pomoci Nele s tácem s čajem a sušenkami.

„Ona nebyla pojištěna?“ divila se Nela a zároveň si uvědomila, že takových případů měla v práci plno. Věděla dobře jak to vyřešit.

Karla se mezitím rozhlížela a asi byla spokojená, protože se usmívala. Oči jí přestaly tékat z místa na místo a pak se dlouho dívala do zahrady velkou prosklenou stěnou.

„Tam je plooo pláce“, nechala se slyšet. Žena Karlu pak poslala do auta, co stálo ve vjezdu do zahrady, v níž stála vila, pro zavazadlo a předala Nele osobní papíry děvčete. Nela je prohlédla

a zjistila, že byla tetičkou adoptovaná. Tetička sama nebyla nikdy vdaná. Podivná adoptace, pomyslela si. Nějaká vlna sympatie projela jejím tělem, a tak si řekla, že to s osamělým děvčetem zkusí.

„Jen na zkoušku, když by to nemělo fungovat, tak vám ji přivedu zpět“, řekla ženě, která spěšně dopila čaj a měla se k odchodu. Mezitím přišla Karla s taškou, která nebyla moc velká, ani plná. To jsem zvědavá, co tomu řekne Richard, pomyslela si.

Karla se rychle naučila všechny domácí práce a i Richard ji přijal pozitivně. Nela vyklidila matčin pokoj v prvním patře domu. Jednoduše za pomoci Karly naházela vše do kartónů na stěhování a děvče vše vynosilo na půdu.

Karla byla jednoduché děvče, ve všem poslechla, na žádný úkol nezapomněla. A měla neskutečně velkou sílu. Nebylo možno ji nějakým slovem urazit, na nějaké případné narážky či dvojsmyslné řeči nereagovala, nedalo se s ní žádným způsobem diskutovat. Děvče bylo jak robot, myslela si Nela často: bez řečí udělalo každou práci. Jen na zahradě bylo tvrdohlavé. Tady pracovalo samostatně a Nela žasla, jak zahradu zkrášlilo. Nechali tedy Karle volnou ruku a brzo se ze zahrady stal malý ráj. Dívka Karla měla ráda přírodu a časem jezdila

s Richardem do lesů hledat starý mlýn. Nela netušila, jak velkou roli bude v budoucnosti mlýn hrát.

Postupem času přišla Nela na to, že je Karla negramotná. Snažila se ji přivést do tajů čtení a psaní, ale s malým úspěchem.

Zdálo se, že o to mladá žena nestojí. A tak roky běžely až k tomuto osudnému dni. Richard byl s Karlou opět na toulkách lesy. Byla sobota. Po obvyklé době, kdy se vraceli, však do zahrady nevjelo jejich auto. Asi po dvou hodinách počala mít Nela starost. Byla již tma, byl teplý večer, vzduch byl přesycen vůní květů, obzvláště pak andělských trumpet, které Karla zasadila pod okna knihovny, jež se nacházela hned vedle obývacího pokoje. Věděla, že na tu sytou směs vůní toho večera nikdy nezapomene. Několikrát zkoušela volat na Richardův mobil, ten však neustále hlásil elektronickým hlasem, že účastník je nedostupný. Pak do dvora vjelo policejní auto. Vyšla před dům. Na zadním sedadle seděla Karla, byla uplakaná a její oblečení bylo potřhané. Richard nebyl vidět. Nelu pojala hrůza. Věděla okamžitě, že se stalo něco hrozného.

Z policejního auta vystoupili dva uniformovaní muži německé policie. Přešli pomalu

ke schodišti vily. Schodiště bylo velkolepé, tak jak si otec představoval okázalost a sounáležitost k frankfurtské smetánce, životní styl, který Nela již dávno zapomněla. Teď, když sledovala úctyhodné kroky mužů zákona, přišlo jí to nepříjemné. Ne, ona neuctívala ono schodiště a již vůbec ne květinovou pastvu pro oči, co tu vytvořila Karla. Ona byla sice bohatá, ale nebylo to pro ni důležité, nestála o obdiv sousedů.

Jeden muž se zdvořile ptal, zda tu jsou dobře u rodiny Wágnerových. Nela přikývla hlavou a upřeně pozorovala Karlu. Nějaká hrozná předtucha jí vehnala krev do tváří a počala ztěžka dýchat. Jak bylo možné, že ji nikdy nenapadlo mít nějaké podezření, když nechala Richarda toulat se lesy s podivným děvčetem. Jak je možné, že ji nikdy nenapadlo o tom, že je Karla podivná, přemýšlet? Jak to, že ji to napadlo teď, když se k ní s jistou úctou blížili oba policisté?

„Znáte ženu, co sedí ve voze?“ ptal se jeden z nich. Byl pro Nelu na pohled mladý a o nějaké hodnosti, o které jeho uniforma dávala informaci, neměla zdání. Opět přikývla hlavou.

„Našli jsme ji uplakanou a vyděšenou ve Spessartu u hradu Mespelbrunnu. Nedovedla nám říci, co se stalo. Našli jsme u ní v pouzdře, co měla

zavěšené pod šaty na krku, její bydliště. Stála u vozu s frankfurtským číslem, ten byl však zamčen, a majitele jsme nikde nevypátrali.“

„A mého manžela jste nenašli?“ ptala se Nela zcela zbytečně, neboť odpověď již znala. Dobře věděla o pouzdru, které sama Karle zavěsila na krk, protože se právě toho, co se zrovna stalo, bála.

„Mého muže jste nenašli?“ divila se opět. „Neměli jsme žádný důvod ho hledat. Slečna nám neřekla, že by někoho hledala! Nela postřehla, že policista s oslovením slečna trochu váhal. Nebylo divu, Karla nedokázala plyně mluvit, vydávala skřekům podobné zvuky, ale smysl tomu, co chtěla říci, dokázala dát. A nebo? Byla to pouze ona, Nela a Richard, kteří jí rozuměli?“

„Promiňte, děvče je dost postižené, hlavně co se řeči týká...“

„Ano, cestu k vašemu domu nám popsát uměla“, říkal druhý policista a pomáhal Karle z vozu. Nela se zhrozila při pohledu na ni. Měla roztrhané šaty, ty, co se jí nejvíce líbily a co si vždy oblékla, když měla jet s Richardem do lesa. Nela věděla, že je do Richarda zamilovaná, ale nikdy neměla pocit, že by bylo zapotřebí s mužem o tom mluvit. Richard si s ní svým způsobem rozuměl.

Sešla ze schodů a došla ke Karle, položila jí ruku na rameno, tak jak to dennodenně dělala, ale Karla se doteku vzepřela. Nela se zachmuřila ještě více.

„Kde je váš manžel?“ chtěl vědět onen mladý policista. Nela pokrčila rameny. V tu chvíli se ozvala Karla.

„T..ole“, vydala ze sebe svůj skřek, ten způsob mluvy, na který si již zvykla.

„Kde dole, proboha, Karlo, řekni , kde dole!“ Policista se trochu divil, že žena postižené dívky rozumí. Vytáhl z kapsy zápisník a podal jej Nele.

„Je to číslo vozu vašeho manžela?“ Nela vrhla pohled na poznávací značku a kolena se jí podlomila ještě více. Kývla hlavou.

„Máme vyhlásit pátrání po vašem manželovi?“

„To se vám asi sotva podaří“, poučila policistu.

Ze své praxe věděla moc dobře, že se po dvou hodinách postrádání nezvěstného žádný policejní aparát nerozjede. Starší kolega pokukoval po mladém a kroutil hlavou. Mladý byl ale neodbytný, přistoupil k atraktivní Nele a dal jí navštívenku.

„Kdyby něco, zavolejte mi“, řekl a nastoupil do vozu. Nela viděla, že se muži ve voze dohadují, lépe řečeno, starší nadával mladšímu.

Nela obrátila navštívenku. Ani ji nepřekvapilo, že kartička nebyla od policie, ale soukromá. Georg Meyer, bydliště ve Frankfurtu, telefon a mobilní číslo. Neměla zdání, proč o mladém muži počala přemýšlet. Byl nejméně o dvacet let mladší, měl černé vlasy, měl jich plnou hlavu, a protože si, když jí podával navštívenku, sundal služební čepici, přišlo jí to, jako by ji, jak to dělá nějaký exotický pták někde v pralese, lákal, jako by tokal. Zarazilo ji, jak o něm přemýšlí, jako by byla dívka v pubertě.

Pak ale v duchu mávla rukou a počala se věnovat Karle.

„Kde je Richard?“ udeřila na ni. Ta se zatvářila vzpurně a jako vždy, když ji něco naštvalo, sklopila hlavu, našpulila rty a odešla do svého pokoje.

Tak to dělala vždy. Nela se pak pokoušela zavolat Richardovi na mobil, ale stále slyšela protivný hlas, že účastník je nedostupný. Chodila po obýváku a nakonec si otevřela červené víno. Pokoušela se obvolat těch několik známých, co měli, ale nikdo o Richardovi nevěděl. Při té příležitosti zjistila, jak málokdy se s přáteli stýkali. Když se setmělo, přišla dolů Karla. Stoupla si a hloupě civěla na Nelu a pak se pustila do přípravy večeře.

Stravování v rodině obstarávala vždy ona. Měla dobré nápady co uvařit, nakupovala zdravé potraviny a Nela se sama sebe ptala, jak je možné, že přes svou negramotnost dokázala docela samostatně vést domácnost. Pak prostřela v jídelně stůl pro tři, jakoby nevěděla, že tu Richard není. Nela se pustila bezmyšlenkovitě do jídla a Karla se chovala jako vždy.

„Kde je Richard, Karlo! Kdy jsi ho viděla naposledy? Řekni mi to!“

„V.. se“, řekla .

„ V lese, vždyť to vím, že jste byli v lese, ale kde?“ Karla však pokrčila rameny.

Nela si pustila televizi a dívala se na zprávy, pak ji však vypnula a vydala se do patra a

vstoupila do Richardovy pracovny. Věděla, že i tady Karla uklízela. Byl tu pořádek, jako ostatně všude v domě. Ani si nemohla vzpomenout, kdy tu byla naposledy. Jelikož za sebou nezavřela dveře, zaregistrovala Karlu, jak na ni z chodby zasyčela:

„T..oje!“

„Ano, to není moje, je to Richardův pokoj. Ale někde musím začít hledat“, odsekla. Karla se chvíli mračila a pak zmizela. Nela nevěděla, kde má začít s hledáním, a tak otevřela spodní šuplík u psacího

stolu a vyndala štos papírů, který tu byl. Vzápětí ji obsah zcela zaujal.

Čím více se Nela probírala dokumenty, tím více žasla. Richard se zabýval její matkou, dokud ještě žila, mnohem více, než věděla. Byly tu fotografie, kde bylo vidět, jak ji doprovází do parku pečovatelského ústavu, byly tu plány všelijakých míst, kde nechyběly popisy různých příběhů, které jí prozatím nedávaly smysl. Něco podobného matka za jejího života nikdy nevyprávěla. Zdálo se, že Richard matčiny příběhy nebral na lehkou váhu. Jednalo se tu o rodiny pravděpodobně ze Spessartských lesů, vždy tu hrál roli nějaký mlýn.

Desítky příběhů, které se odehrávaly vždy u nějakého mlýna, někde v lesích. Nejvíce prozkoumával Richard okolí malé vesničky jménem Habichstal. Nela si vzala mapu, co se tu válela, a našla ono místo, které bylo snadno k nalezení, neboť tu bylo zaškrtnuté. Pak se pustila do štosu papírů a dokumentů, jež ležely na stole, a byly tím pádem pro manžela důležité. Po chvíli hledání nechala a pokusila se opět volat Richardovi, ale jako celou dobu, byl nedostupný.

Druhý den jí padnul do ruky lístek, který jí dal mladý policista Georg Meyer, . Chýlilo se k pozdnímu odpoledni, slunce barvilo obzor. Nela řešila v duchu problém, jak dostat Richardův vůz do Frankfurtu. Zašla do vstupní haly a hledala ve skříňce, kde odkládali klíče, klíč od auta. Naštěstí tu visel. Po chvílce nerozhodnosti vytočila číslo mladého policisty:

„Vím, je to neobvyklá prosba, ale mě nenapadlo jiné řešení. Potřebovala bych dojet do Spessartu pro manželův vůz. Neodvezl byste mě tam?“

Mladý muž okamžitě souhlasil. Nějak příliš ochotně, pomyslela si. Nicméně za půl hodiny stál již ve vjezdu do zahrady její vily. Naštěstí přijel soukromým autem a nebyl v uniformě. Nela si oddychla. Požádat ho o to, co zrovna udělal, jí bylo trapné. Vzala si své doklady a klíč od vozu a šla k muži, jež stál u auta a galantně jí otevřel dveře.

„Jak to, že mi Karlu přivezla frankfurtská policie?“ divila se, když vůz zamířil k dálnici.

Černovlasý muž se otočil k Nele a usmál se. Měla pocit, že se s ní točí svět:

„Oni tam neměli k dispozici auto..tedy měli, ale bylo v opravě, to víte, paní Wágnerová, je to jen vesnička.“

Aniž by něco mladý policista říkal, zamířil ulicemi směrem na dálnici. Nela nejprve pozorovala, jak se kraj kolem ní mění, teprve když na obzoru spatřila Aschaffenburg, otočila se k mladému policistovi.

„Asi jsem si dovolila příliš zavolat si na odvoz policistu. Nebudete z toho mít problémy? Nezařadí se moje žádost do kategorie korupce?“ Mladý se počal smát. Nela se zálibou hleděla na jeho vlasy, co vlály ve větru pootevřeného okýnka vozu. Dálnice tu vedla ve třech stopách a byla dost frekventovaná. Pak projeli jakousi zastřešenou částí, Nela nikdy nechápala, na co se tady vydalo tolik peněz, v podstatě bezdůvodně. Asi tu bydlí nějakí politici, tak vždy věc odložila.

Pak již přišel ukazatel dávající na srozuměnou, že se tu nachází vodní hrad. Kraj tu byl pokořen bagry a jinými těžkými stroji, neboť se tu rozšiřovala dálnice. Zdálo se, že se nikam nedostanou, ale mladý muž za volantem průjezd bravurně zvládl.

„Jednou tu lesy zmizí a budou tu jen samé dálnice“, bručela Nela.

„Tady jsou hluboké, tolik betonu snad ani v zemi není“, usmíval se řidič. Projeli vesničkami, až dojeli

k parkovišti, kde stálo Richardovo auto. Špičky stromů na okolních hřebenech si ještě pohrávaly se slunečními paprsky. Vystoupili. Nela odemkla vůz a zevrubně se počala zabývat jeho vnitřkem. Nic tu nenaznačovalo, proč tu není majitel. Došli tedy k zámku, jež se zrcadlil v jezírku. Hostinec měl ještě otevřeno a Nela pozvala policistu na kávu. Několik párů penzistů, kteří tu seděli a večereli, zvedlo pohoršeně hlavy. Chvilku hledaly četné páry očí, co to je za vetřelce, pak se ale zase počali věnovat jídlu. „Máte hlad?“ zeptala se Nela ale její průvodce zakroutil hlavou. Dali si teda kávu. Chvilku mlčeli. Nela se nemohla zbavit dojmu, že ji hosté pomlouvají. Stará žena s mladým milencem. Nechápala, kde se v ní berou takové myšlenky. S Richardem měli šťastné manželství, vlastně mají, lekla se minulého času v myšlence.

„Kde je?“ řekla. Společník se na ni zahleděl, určitě se soucitem v očích, myslela si a pro jistotu se na něj nedívala.

„Stávalo se to často, že takhle zmizel?“ chtěl vědět. Zase ten prokletý minulý čas.

„Ne, to se ještě nestalo, určitě se vrátí. Nevím, zda to byl dobrý nápad odvézt mu vůz. Co bude dělat, až se vrátí. Auto bude pryč....“

„Můžeme se zeptat po okolí, je tady plno hotýlků

a penzióů“, řekl. Lekla se jeho myšlenky. Ne, to by Richard neudělal. A kdyby, tak nešikovný není, aby tu nechal stát Karlu. Napila se kávy. Pojednou dostala chuť na víno. Nevěděla, zda se to hodí, a pak jí došlo, že bude muset řídit.

„Máte s sebou foto vašeho muže?“ Počala prohledávat kabelku a po chvíli se vytasila s podobiznou. Černobílou. Podala mu ji. Zavolal děvče, co tu obsluhovalo.

„Viděla jste tady tohoto muže, slečno?“ Děvče se pozorně dívalo na podobiznu.

„Ano, seděl tu kolem poledního s takovou divnou paní....“ Nela vyndala další fotografii, na které byla vidět Karla.

„Ona neuměla mluvit, tedy měla vadu řeči“, řekla Nela. Děvče kývlo hlavou.

„Ona mluvila nějak divně, ale pán jí zřejmě rozuměl. Zdálo se mi, že se o něčem hádali, ale měli jsme tu plno, nevěnovala jsem se jim!“

„Nevíte, o čem byla řeč?“

„Myslím, že pán byl toho názoru, že to konečně našli, ale ta žena byla jiného názoru. Dělala tu dost velký povyk. Naštěstí seděli venku, tak si jich lidi moc nevšíмали. Pokud se to tak dá říci. Postižený člověk je vždy nějakým způsobem v centru

pozornosti!“ řeklo děvče a počalo se věnovat jiným hostům.

„Jak jste tomu postiženému děvčeti přišli, paní Wagnerová“, zeptal se policista. Nela chtěla říci, jako slepý k houslím, místo toho však řekla:

„Bývalá klientka mé matky mě oslovila, zda nepotřebuji služebnou!“

„A potřebovala jste?“ Nela neodpověděla. Jen zakroutila hlavou.

„Víte, oba, já i manžel pracujeme v sociálních zařízení a obzvláště já mám lidské tragédie dnes a denně na očích. Většinou však vyřídím věci papírově, pošlu na neoprávněné výpovědi či odsunutí uprchlíků do vlasti, kde je často čeká policejní stíhání, někdy i vězení, poprava ...advokáty. Otravuji úřady tak dlouho, až ustoupí nebo prodlouží pobyt, ale osobně pro tyto příkoří nedělám nic. Vidíte, tak jak jsem vám to teď vylíčila, jsem o tom nepřemýšlela. Karla je u nás již dva roky. Předtím žila u nějaké vzdálené příbuzné, která ji adoptovala. Poslední dva roky se o její tetu starala, protože byla upoutaná na lůžko.“ Nela se odmlčela a mladý muž, co s ní seděl u stolu, ji nerušil. Po chvíli se zeptal:

„Kde to bylo, myslím, kde žila její teta?“

„Nemám zdání. Já jsem v podstatě jen zákaznici mé matky věřila. Měla jsem možnost Karle sehnat papíry, dala jí bydliště a uzavřela nemocniční pojištění. Bože, já jsem asi udělala hloupost!“

„Ne, určitě ne, paní Wagnerová, staráte se o postiženého člověka. Myslím, že bychom se mohli přeci jen přeptat po zdejších hotýlcích, zda se tu váš manžel neubytoval“, řekl. Nela zaplatila a vydali se spolu zpět na parkoviště. Teprve teď ji přepadl ten pocit. Pocit déjà vu. Zastavila se. Pohlédla na muže:

„Již jste někdy zažil déjà vu?“

„Pocit, že jste tu již byla?“ přikývla hlavou.

„Je to pouze pocit, nebo jste tu již někdy byla?“

„Je to tak silné, že se toho děším!“ Vzal ji za paži a ona ji ráda přijala. Pocítila úlevu. „Nevím, asi jsem se zbláznila“, řekla.

Slunce již zapadlo a kraj byl cítit medovou vůní. Před restaurací a v zahradách vilek kvetly andělské trumpety. Karla je u nich ve Frankfurtu také pěstovala. Jejich vůně byla vždy večer nejsilnější, omamná, skoro hmatatelná. Nela tyto okrasné květiny poznala teprve, když je Karla zasadila. Pochází snad tady z toho kraje?

„To jsou durmany, co tu tak voní“, řekl policista.

„Moje matka je pěstuje.“ Nela informaci přijala, ale nic neříkala. Ten název byl pro ni nový. Když došli k autům, opírala se o její vůz stará žena. Měla v ruce hůl. Hned jak zjistila, že vůz je Nely, oslovila ji:

„To je vaše auto? Já jsem volala policii, protože tu ta potrhlá ženská běsnila, byla to Kála, bydlela dříve tamhle v domku u staré Schwarzové.

Žena byla stará a zanedbaná. Měla na hlavě černý šatek a i jinak byla oblečena celá v černém. Při mluvě mávala holí. Dům, na který ukazovala, byl neobydlený a zchátralý. V oknech, která se dívala do údolíčka, ve kterém se dnes již nacházely domy či spíše honosné usedlosti, nebyly záclony a tudíž připomínaly slepce. Dům, jenž majitelé opustili, jedno z jakého důvodu, byl mrtvý.

„Tady žila Karla?“ chtěla vědět Nela.

„Karla? No, my jí všichni říkali Kála, ona totiž svoje jméno nedokázala vyslovit. I jinak se těžko dokázala domluvit. Ale o starou Schwarzovou pečovala dobře, dej jí Bože lehké spaní. Pak si ji někdo odvezl, to může být tak dva roky, a od té doby ji tu nikdo neviděl. Až dnes!“ Žena se přestala

opírat o vůz a přenesla váhu starého těla na hůl, tím pádem s ní přestala mávat.

„Byla Karla její vnučka?“

„Ale kdepak, mladá paní, Kala byla zcela cizí.

Narodila se ve mlýně
v údolí nad hradem“, řekla stařena.

„Ve mlýně nad hradem?“

„Jo, tak se tomu místu říkalo. Ale nemyslete si, že tam nějaký najdete! Je to již dávno, co jsem mohla dojít do lesa, a to tam již žádný dům nestál. Lidé byli dříve chudí a asi si stavební materiál odnesli. Jen mlýnské kolo tam trčelo jako pamětník starých dob. Lidi se báli, říkali mu čertovo kolo a byly řeči po kraji, že tam straší.“

„Ještě tam to kolo stojí?“

„Jo, to vám nepovím. Staří tady vymřeli a ti noví jsou bohatí z Frankfurtu a Aschaffenburgu a o té staré pověsti se již nemluví.“

„O jaké pověsti?“ Stařena se opět opřela o jejich auto a počala opět mávat holí.

„Žil tam bohatý mlynář, a jeho syn se měl zaplést se slečnou z hradu a měli mít spolu dítě. Hradní pán je měl nechat všechny umlátit i s tou slečinkou, ale to jsou jen řeči, já tomu nevěřím. Jisté je, že najednou zmizeli a mlýn se rozpadl.“

Nela pojenou vyndala z kabelky Richardovu fotografii. Ani nevěděla, co ji k tomu ponouklo. Ukázala ji stařeně.

„Neviděla jste tu dnes náhodou tohoto muže?“ Stará si z kapsy kabátu vydala brýle, důstojným pohybem si je nasadila na nos. Udělala to zrovna tak, jak to dělávala v hluboké minulosti Nelina učitelka na základce. Pak si počala obrázek prohlížet.

Nastavovala jej ku světlu večerního stmívání. Ta je slepá, pomyslela si Nela, co mě to jen napadlo.

„Ano, toho pána jsem tu dnes viděla. Snažil se dostat do toho opuštěného domu“, řekla a ukázala k slepému domu.

„A dostal se tam?“

„Ne, počal se hádat se sousedy, kteří ho při tom nachytali.“

„O čem se dohadovali?“

„No, dovolte, já se o cizí záležitosti nestarám“, rozhněvala se žena. Jak držela v jedné ruce hůl a v druhé fotku, málem upadla. Policista ji zachytil, což vyvolalo bouřlivou reakci:

„Helejte, nesahejte na mě, nejsem žádná děvka!“

„Myslel jsem, že jste ztratila rovnováhu, chtěl jsem vám jen pomoci“, bránil se muž. Nela incident přešla, na podobné scénky byla v sociálním povolání zvyklá. To, že řekla- nejsem žádná děvka-

ji přimělo, že se na ženu počala dívat trochu jinak. „Třeba jste zaslechla jen pár slov, nějaký smysl toho, o čem mluvili!“

„No, on se ptal, komu ten dům patří a kde by našel majitele, v tom je ten háček!“

„Co je na tom divného. To samé se mohu zeptat i já. Nevíte, komu ten dům patří?“ To, co se nyní stalo, si Nela ani mladý muž vedle ní nedovedli vysvětlit. Babka hodila fotku na zem, zamávala holí, jako by je chtěla udeřit a pak beze slova odešla. Oba koukali jako opaření.

„Tady máte tu fotku, ona se asi zbláznila“, řekl policista a podával Nele obrázek.

Nela neměla zdání, co si má myslet. Pořád jí vrtalo hlavou, jestli má vůz odvézt, či ho tady nechat stát. Kdyby Richard odněkud přišel, byl by bez auta.

„Já bych se přeptal tady ve vsi, zda se tu váš manžel neukázal“, navrhl mladý policista.

Nela nic neříkala. Stále jí nedocházela souvislost mezi Richardem, její matkou, děvčetem, které zde dříve žilo, a s nějakým starým mlýnem, který, jak jí došlo, se zdál manželovi zcela reálným. Ano, její matka měla nějaké tajemství a bude asi nutné začít hledat v její minulosti. Ač úmyslně či

neúmyslně zasvětila do jejího tajemství Richarda, kterému se to zdálo tak reálné, že neustále něco hledal.

„Já asi to auto nechám tady stát, ráno se uvidí. Mohu si vzít třeba taxíka, abych vás neobtěžovala, pane Meyere“, řekla. Mladému policistovi se zřejmě krásná a smutná žena líbila a byl v její společnosti rád.

„Pokud nebudu mít službu, rád vás sem odvezu. Skutečně rád“, zdůraznil policista.

Pak nasedli do vozu a zamířili k Frankfurtu. Nela se slušně rozloučila s policistou, snažila se být odměřená, upjatá, ve skutečnosti by si nejraději hrábla do jeho vlasů, pohladila jeho tvář, políbila ho. Kde se ve mně bere tahle pitomá touha, myslela si rozmrzele. Po celou dobu manželství nepotkala muže, který by ji tak lákal! A že byla neustále v kontaktu s lidmi. Mezi řadou utečenců bylaspoustu mladých mužů, dalo by se říci ještě hezčích než ten, ten, jak se vlastně jmenuje. Nela vytáhla navštívenku: Georg Meyer.

Na schodech do vily stála Karla:

„K..e je Ri....ard?“ ptala se. Nela pokrčila rameny. Poslala ji však spát, chtěla být sama. Karla se tedy uchýlila do bývalého matčina pokoje.

Matčin pokoj, zamyslela se Nela. Všechny věci tenkrát odstěhovala na půdu, za pomoci Karly. Stál tam i psací stůl. Nele se nezdálo vhodné, aby ho nechala stát v jeho staroněmecké dubové mohutnosti v pokoji negramotné dívky. Již jako malá se ho nesměla dotknout a jeho tajemství ji přivedlo k nenávisti. Jak mohla nenávidět kus nábytku? Nyní si uvědomila, že nenáviděla matku, a protože jí to výchova a morálka nedovolila, nenáviděla mrtvou, dubovou desku s nohami. Najednou měla vnuknutí: vzala si baterku a vydala se na půdu. Stůl tam stál tak, jak ho tam před pěti lety s Karlou postavila. Byl plný prachu a pavučin. Nele přeběhl mráz po zádech, pocit nechuti ovládl její tělo. Přesto však prohledala všechny šuplíky stolu, postupně je vytahala a obracela, zda tam není něco přilepeno. Přesně jak to vídala v detektivkách. Nic. Pokusila se najít nějakou tajnou přihrádku, ale nenáviděný stůl žádné tajemství nevydal. Postavila se a nechtěně shodila starodávnou stojací lampu a uhodila se do hlavy o trám krovu. Střecha nebyla zateplená, nebylo tu žádného obyvatelného prostoru. Zaujalo ji dřevěné kolo asi metr v průměru. Zdálo se jí povědomé. Kolo mělo dvě oběžnice mezi kterými se nacházely jakési ze dřeva udělané kapsy. Pak si vzpomněla: když byla

malá, měli na zahradě jezírka ve dvou různých výškách a voda, co mezi nimi tekla, otáčela kolem a tvořila tím iluzi vodního, mlýnského kola. Ani si nepamatovala, kdy se toto zařízení likvidovalo. Pojednou něco žďuchlo na zem plechovým zvukem. Chtěla již zase sejít dolů, ale najednou ji popadla zvědavost, co to spadlo. Svítila tedy baterkou do tmavých koutů a posléze našla plechovou krabici větších rozměrů. Byla asi ve velikosti archu papíru a byla zamčena na visací zámek. Spousty prachu, který ani pádem krabice její povrch neopustil, poučilo Nelu, že tu byla schovaná mnohem déle než psací stůl a ostatní krabice, co sem nastěhovala. Posvítla si na místo, odkud spadla, a zjistila, že se tam ještě schovává nějaká kniha. Vzala ji do ruky a s pocitem hnusu shledala, že je zrovna tak plná prachu jako krabice. Pak na trámu již nic jiného nenašla. Vzala vše dolů do koupelny a pečlivě vše utřela. Pak se přesunula do své pracovny a nejprve zkoumala zámek na krabici a usoudila, že půjde snadno kleštěmi ulomit. Postavila ji stranou a otevřela knihu. Po chvilce zkoumání pochopila, že se jedná o starý deník či zápisník, a podle písma věděla, že ho psala její matka. Zavřela denník a šla si nalít víno. Najednou se v ní vlna nechuti rozlila v celém těle. Vzala do ruky opět mobil a snažila

se zavolat Richardovi, ale plechový hlas jí vytrvale hlásil, že účastník je nedostupný. Dokonce jí to po chvílce říkal anglicky, jako by neměl jistotu, zda mu rozumí. Nela se napila vína a přemýšlela, zda má jít spát, pak se ale usadila v obýváku do obrovského křesla, ušáku, kde Richard rád sedával a otevřela matčin deník.

2. PRAHA JARO 1945

Dobrý den, deníčku, jmenuji se Bohdana Erbrichová a začínám psát:

Dnes je překrásné počasí. Kamarádka Máňa mně dala k narozeninám velkou knihu. Byla jsem zvědavá, o čem bude a jak se jmenuje. Kniha však měla jen prázdné listy. Nechápatě jsem hleděla z prázdných listů na Máňu a zase zpět. „Tady si můžeš vést deník“, řekla Máňa. Bylo tak krásné počasí. Ležely jsme za Spořilovem u plivátka, tak se říká malému koupališti, které leží mezi okrajem Prahy a krčským lesem. Ležely jsme na dece a tiše si povídaly. Mluvily jsme německy a to tu lidé neměli rádi. Již od mého dětství se doma mluvilo německy, česky jsme se naučily až ve škole. Máňa byla dcera advokáta z vily na Spořilově a já dcera obchodníka dole z Roztyl. Ty ležely pod domky, které byly na severní stráni stavitelem úměrně postavené. Jedna strana se podobala druhé, jakoby se dívaly do zrcadla. Já bydlela na konci baráčnické ulice. Máňa se celá třásla rozčilením, protože měl přijít Beno. Nějakým způsobem jsem jí její radost záviděla. Doma s našima nebyla řeč, báli se, že jim znárodní obchod, nechápu, že se v tom tak bahnili, vždyť se nic nedělo. Němci již odešli...

3. FRANKFURT 2013

Nela zavřela starou knihu a napila se vína. Její matka mluvila česky a asi se narodila v Praze, o čemž se nikdy doma nemluvilo. Byla tak rozrušena, že se musela projít. Přemýšlela o matčině nemoci, o celém životě s ní, o otci, o tom, jaký měli vztah k sobě a k ní. Všechno jí teď připadalo neskutečné. Co dělala matka v roce 1945 v Praze a co tam dělal otec? Jak to, že žili po celou dobu, co si mohla pamatovat, ve Frankfurtu? Je možné, že byli oba děti Němců žijících v Praze, ale pokud znala z dějin, byli Němci odsunuti. Když tam žili, tak měli jistě příbuzné! Jak to, že se o nich nikdy nedozvěděla? Nela stála v noční zahradě a pozorovala hvězdě nebe. Jak to, že se jí život obrátil v jednom dni vzhůru nohama?

Matka se poznala s otcem v Praze! Jak to, že se to nikdy nedozvěděla? Věděla, že si tuto otázku bude stále klást. V létě 1945 muselo být matce, chvilku přemýšlela, to muselo být matce deset let. Otcí bylo o deset více. Pokud ovšem onen Benó, na kterého se Máňa těšila, byl její otec. Jak to, že oba byli rozeni ve Frankfurtu? Něco se muselo v jejich životě stát.

Nela pochopila, že to tuto noc nevyřeší. Rozhodla, že si půjde lehnout. Již skoro neviděla na oči, klížily se jí, ale když si lehla do postele, nemohla dlouho usnout. Prázdné místo v posteli vedle ní jakoby bylo hlubokou propastí. Bála se toho, co propast ukáže. Pomalu upadala do spánku a zdál se jí sen, který měla po celý dlouhý život. Byla dítě, skoro ještě batole a nebyla sama. Místnost, o které nevěděla, kde se nachází, byla plna dospělých plačících lidí a všichni se dívali na batolata, která si hrála na podlaze na koberci. Neměla zdání, kdo ty děti byly, ale cítila, že k nim patří. Sen končil vždy pláčem jedné ženy, byla nyní zcela sama a ona cítila pouto k této neznámé, ale nemohla jí pomoci. Zoufale se snažila k plačící se přiblížit, ale byla tu bezedná propast, do které se zřítíla a v tu chvíli se vždy probudila. I dnes se probudila. Chvíli přemýšlela, kde je a co se stalo, až jí všechny souvislosti došly. Uvědomila si, že po dobu, co byla s Richardem vdaná, se jí tento sen nezdál.

Ráno, po snídani se rozhodla, že půjde na úřad, do práce. Karla se neustále vyptávala na Richarda, ale ona jí nemohla dát žádnou odpověď.

„Zat.....R...dovi!“ Zvedla tedy mobil vyhledala Richardovo jméno a zase se ozval hlas, že účastník není k dosažení. Došla si do pracovny

pro kabelku a spisy, které chtěla doma zpracovávat a zavádila pohledem o krabici se zámečkem.

Vykročila z místnosti a zase se zastavila. Pak mávla rukou, krabice jí neuteče. Musela pryč, pryč od nešťastné Karly, pryč z toho domu, o kterém vlastně nevěděla. kdo ho nechal postavit, zda otec byl jejím otcem a matka její matkou. Přelítla si v chodbě po vlasech, trochu si namalovala rty a vzala si klíč od vozu.

„Kdy ...jdeš?“ chtěla vědět Karla a ona jen pokrčila rameny. Cítila se jako sledovaná, Karla nebyla ráda sama a nyní, když se Richard ztratil, počala být hysterická. Neustále chtěla vědět, kdy přijde. Nela chápala, že její prostá duše je plná strachu, ale neměla zdání, jak jí ho vymluvit. Ostatně, sama měla strach také. Rozhodla se dnes, že půjde do práce, na úřad jak vždy říkala.

4. STŘEDOZEMNÍ MOŘE LÉTO 2013

Loď byla plná lidí, většinou černé barvy. Nuzáci. To, co měli na sobě, byl celý jejich majetek. Mladé ženy tiskly svá nemluvnata k prsům, která již neměla mléko. Dva dni se již pohupovali ve vlnách Středozemního moře. Byl vítr a pochybní mořeplavci zřejmě ztratili cíl cesty. Kdyby alespoň pršelo, aby si mohli svlažit rty. Loď byla pouhá rybářská bárka, na těch skoro 600 pasažérů nebyla vůbec stavěna. Situace byla zoufalá, ale naděje, že doplují k břehům Evropské unie, je držela jakž takž na hranici psychického vypětí. Ráno, jak se trochu rozšířilo, vyhodili námořníci dvě lidská těla do mořských vod k poslednímu odpočinku.

Bakr Chaldúna byl mladý muž snědé pleti a černých vlasů. Jako uhel. Ve svitu světla odrážejícího se od vln se mu leskly, skoro by se dalo říci, že se třpytily. Byl vyšší štíhlé postavy a byl z cestujících nejlépe oblečen. Arabské jaro, jež se jako požár rozšířilo po severním břehu afrického kontinentu přinášelo mnoho lidských tragédií, hromadných vražd, znásilnění. Celý život se změnil, lidé chtěli svobodu, chtěli žít a jako

poslední možnost, to pověstné stéblo, přicházela možnost útěku do Evropy. Nikdo z těch lidí na této nešťastné lodi netušil, co to je žít v Evropě. Přeprava nešťastníků do zaslíbené země se stala lukrativním kšeftem. Uprchlíci přicházeli hluboko z afrického světadílu, naplnění nadějí na lepší život, obzvláště mladí byli vysíláni rodinami, aby si vydělali peníze. A posláním těchto bylo zajistili těm, co se již nemohli na tuto cestu vydat, protože byli staří, či příliš mladí, trochu ulehčení života v rodné zemi. O tom, že Unie tyto uprchlíky od svých břehů odhání nebo je po vylodění zase posílá zpět se v Africe nevědělo. Nebo, lépe řečeno, ti, co na tomto proudu utečenců vydělávali, o tom nemluvili. Vznikla tu mafie pašeráků lidí, lidí, které obrala organizace o poslední peníze a při trošce štěstí je vylodila na březích svobodného světa, kde se tito nešťastníci stali psanci, kteří byli sice v prvních okamžicích nakrmeni, ošetřeni, ale jelikož nebyli politicky stíhaní, nedostalo se jim statusu emigrantů. Byli to domnělí vyžírkové, kteří přicházeli a stále noc co noc přicházejí, protože nemají co k jídlu, nemají žádnou budoucnost, jejich život byl bezcenný. Spousta takových lodí se potopila, protože lidí na nich bylo příliš mnoho, spousta se do zaslíbené země dostala po smrti.

Bakr Chaldúna byl inteligentní muž, studovaný profesor z Tuniska, z hlavního města Tunisu. Vyučoval na vysoké škole Université Paris-Dauphine v Léonard de Vinci v La Défense, germanistiku, byl soudním překladatelem v řeči francouzské, německé a samozřejmě mluvil arabsky. Toto je rodná řeč občanů, ovšem z dob francouzského protektorátu tu všichni mluví francouzsky. Bakr byl zastánce arabského jara, chtěl, aby občané mohli žít v míru, v demokracii, aby studovaní dostali práci. To vše za starého režimu nefungovalo. Po bojích na náměstí Nezávislosti se sice podařilo svrhnout starou vládu, ale ta nová se zdála ještě horší. Navíc se na univerzitách, které byly vedeny vždy v duchu doby, pojednou počala děvčata halit do hidžábů, šátků a počalo přibývat salafistů, poměrně radikálních Arabů, kteří chtěli nastolit šáriu, jinými slovy islámské náboženské právo, které by přivedlo zem do dob středověku. Občané Tuniska to nechtěli. Byli zvyklí ještě z dob, kdy se tu žilo francouzským stylem, kdy Evropané udávali tón v módě, aniž by zakazovali tradiční působ života, kdy tu byly přepychové restaurace s ještě přepychovějšími kuchaři z Paříže a i z jiných měst okupantů, aniž by ztěžovali existence původní, tradiční gastronomie, to vše, co se lidem tolik líbilo

a co tolik nenáviděli, protože to byla vrchnost z jiného světa, to vše osvobozením, obzvláště pak po čase, když si neuměle počali vládnout sami, počali postrádat. Oním arabským jarem se dostávali z deště pod okap. Sály univerzit v době stávek a protestů na náměstí Nezávislosti byly buď zcela prázdné, nebo narvané a vřelo to v nich jako v úlu. Bakr Chaldúna pozoroval nové studenty, kteří sem přijeli z Evropy, aby podpořili revoluci, ovšem byli takoví, co tu chtěli zavést radikální vládu, vládu šaría. Jelikož Bakr Chaldúna neznali, bavili se mezi sebou německy, protože neměli zdání, že jim rozumí. Mluvilo se o zbraních, bombách a atentátech. Jednalo se především o atentáty na křesťany žijící v Tunisu.

Bakr Chaldúna nemohl dopustit, aby byli ničeny životy nevinných lidí. Skupinu studentů, pravděpodobně Arabů narozených v Německu vyfotil a nahlásil na německém velvyslanectví. Zda se mu podařilo nějakým atentátům zabránit, se nedozvěděl, ale hned druhý den po něm počali zastánci staré víry střílet. Musel se schovávat. Pravděpodobně měli teroristi u německého velvyslanectví svého člověka. Byl nad ním vyřčen rozsudek smrti, který se přičil jakémukoliv právnímu podkladu. Musel tedy utéci do Medenice

a posléze se nalodil na rybářskou bárku, aby požádal v Evropě o asyl. Chtěl jet do Německa.

Německo, země, kterou velmi dobře znal, kde studoval a kde se zamiloval, kde poznal svou ženu, která mu darovala dvě děti: syna a dceru. Měl syna Omara a dcera Agilu. Manželka byla též profesorka na stejné univerzitě, nyní však se schovávala u jeho rodičů, v divokých horách v městečku Saouaf. Tolik mrtvých, tolik nesmyslných atentátů jeho rodná zem ještě nikdy nezažila. Bakr Chaldúna měl pocit, že se nasákla krví nesmyslných a sobě odporujících si zájmů.

Loď se houpala ve vlnách Středozemního moře, chvilkami se nebezpečně nakláněla na hřbetech nehorázného živlu, chvíli v jeho nížinách a vždy, jakoby na poslední chvíli, se vyhoupla z jejich vod a pro okamžik zase zůstala nad hladinou.

Kam plují, kam se dostanou? Snažil se mluvit s mužstvem, chtěl zjistit, zda vůbec vědí, kde je jejich cíl, ale nikdo mu nedal kloudnou odpověď.

Najednou motor zakašlal a posléze bylo ticho. Ticho plné hukotu vod, plačících dětí a hysterických záchvatů mladých matek. Jeden muž posádky posléze vytáhl odněkud kanystr s naftou a dolil ji do nádrže. Motor po chvíli opět počal

se svou kašlavou pílí hnát loď k cíli. Jeli neustále severním směrem. Pojednou se na obzoru objevila velká nákladní loď. Přiblížila se k jejich bárce, její mužstvo chvíli z výšky, neboť se nad bárkou houpala jako mrakodrap, pozorovalo namačkanou skořápkou nuzných těl, pak ale její motory zabraly a posléze již nebyla vidět. Řev tolika lidských hrdel ji nechal očividně chladnou, nedotknutou jejich osudem. Dalších pět mrtvých těl bylo vhozeno ke dnu moře. Bárka jakoby si oddychla, jakoby lehčeji vyrazila k cíli. Vodu! Vodu, zoufale nařikaly ženy a muži němě a zarytě hleděli v dál. Děti již neměly sílu k pláči.

Jedna matka vykřikla se srdcervoucím nářkem, když zjistila, že dítě v její náruči již nežije. Jeden muž posádky jí batole vyrval z rukou a vhodil do moře. Žena zběsilá bolestí skočila za ním a voda se jí zavřela nad hlavou. Bárka opět s úlevou plula dál. Další tři černí, tentokrát mladíci naposledy vydechli a jeden, zřejmě jejich kamarád, který zřejmě jejich smrt zatajoval, se počal o jejich těla rvát s posádkou. Loď se při této bitce nebezpečně nakláněla. Nakonec posádka hezkého mladíka přemohla a jeho kamarády pohltilo moře. Pak se moře uklidnilo a vyšlo slunce. Bylo schováno

za tolika mraky, které nemilosrdně nedopřály uprchlíkům ani jednu kapku pitné vody.

Pak se s šepotem a s bázní počala na lodi šířit novinka: zem na obzoru. To, že se zjevila, pravděpodobně překvapilo nejvíce posádku. Nad hlavami zdrcených lidí pojednou zůstala ve vzduchu, s ukrutným řevem motoru, stát helikoptéra. Její vrtule vířila vodu kolem lodi. Posléze dorazili za asistence řvoucího stroje do malého přístavu. Byli u cíle své cesty? Lampedusa, maličký italský ostrůvek. Spatřili městečko a přístav v malebném zálivu.

Loď doplula až k molu a početná skupina záchranářů se o trosečníky profesionálně začala starat. Některé musela četa z lodi vynést, jiní se vypořádali sami. Četa byla nějaká skupina německého červeného kříže. Mluvili mezi sebou německy, s trosečníky se snažili domluvit anglicky. Francouzsky, jak se zdálo, nemluvili. Bakr Chaldúna vystoupil z lodi sám, aniž by si ho někdo dostatečně všimal. Ačkoliv byl také zesláblý, snažil se vypadat normálně. Kousek od mola se nacházelo malé letiště a hned vedle přistávací plochy byly naskládané mrtvoly, většinou černé pleti. Někjaká skupina, zase lidí mluvících německy, se snažila identifikovat mrtvá těla, jež již páchla hnilobou.

Práce byla zcela pochybnou snahou, nuzáci neměli u sebe žádné papíry, o což se postarala převoznická mafie. Když neví úřady, kdo postižení jsou, nemají zdání, kam je odsunout.

Bakr Chaldúna se dostal k jakési provizorní jídelně, kde se vydávalo jídlo a pití. Tady se nacházela francouzská zachraňovací četa, a tak požádal, zcela bez jakéhokoliv akcentu, o vodu a trochu jídla. Otočil se, aby se mohl nepozorován najíst a napít, aby nebylo vidět, jak je hladový a žíznlivý. Před ním se záchranáři snažili nacpat mrtvoly do bílých pytlů, aby se mohly dopravit do chladících boxů, když najednou spařil, jak se již uzavřený pytel počal hýbat. Přistoupil tedy k mužům a čistou němčinou je upozornil, že tato domnělá mrtvola ještě žije. Napravili svůj omyl a zároveň přijali Bakr Chaldúna mezi sebe v domnění, že se jedná o nějakého německého dobrovolníka. A tak do večera prohlížel mrtvoly, balil je do pytlů a na vozu taženém jedním oslem je dopravoval do chladírny.

„Nemohl bych si tu někde dobít mobil?“ zeptal se jednoho Němce.

„Ale ovšem, tamhle v tom obytném kontejneru máme proud, taky je tam sprcha, klidně si posluž.“

Ostrov Lampedusa se nacházel 210 kilometrů od pobřeží Sicílie a patřil Itálii. Ostrov byl nějakých deset kilometrů dlouhý a v nejširší části neměl ani tři kilometry. Na takový nápor utečenců byl zcela nevhodný a nepřipraven. Celá Evropská unie sem posílala posily, které měly jediný cíl: pomoci, ale nepustit ubožáky z Itálie do vnitrozemí Unie. Lidská práva tu byla pošlapávána, šmahem všichni utečenci byli později oštemplováni jako hospodářští zběhové a při první příležitosti se posílali zpět na africký kontinent. Evropa si chránila svůj blahobyť.

Bakr Chaldúna tu strávil několik dnů ve skupině Němců, pomáhal, kde se dalo. Řekl, že pochází z Frankfurtu, což bylo jistým způsobem správně, neboť tu několik let studoval. Když se skupina Červeného kříže chystala domů, neboť přiletěla jiná, čerstvá, požádal, zda by nemohl letět s nimi. A tak se stalo, že se jednoho dne, pozdě v noci objevil na frankfurtském letišti. Pasová kontrola se nekonala, schengen area cestující z Itálie nekontrovala.

5. FRANKFURT 2013

Když Nela dorazila do kanceláře, na úřad, jak říkávala, zamávala na ni Olga Musiolová, ať se u ní staví. Olga Musiolová byla žena statné postavy, ze které si pravděpodobně nic nedělala, neboť byla nacpaná do nejnovější módy, která nedostatky jejího těla zřetelně zdůrazňovala. Očividně se cítila ve své kůži dobře a Nela ji často její sebevědomí záviděla.

„Máš tady zákazníka, pěkného frajera“, řekla, když se na uvítání obě ženy objaly. Letmý polibek do vzduchu tvář na tvář a pak zase na druhou stranu.

„Odkud je?“

„Podle řeči je zdejší, z Frankfurtu“, řekla Olga.

„Sedí u tebe v kanceláři, nechtěla jsem ho vystavovat zdejším kraválům“, mínila. A skutečně, den co den se na úřadě, který byl financován ze soukromých kanálů, někdo pohádal, někdo na druhého řval a i pračky se tu odehrály.

„Myslela jsem, že je to nějaký tvůj známý, frajer“, dodala.

„Frajer? Ty jsi ztratila rozum....ted, co mi zmizel Richard nemám pomyslení na frajery!“

„Však on se ti vrátí, nech ho a nedělej si hlavu. Mužský potřebují prostor!“

„Myslím, že ho vždy měl, nezdálo se mi, že by strádal“, řekla Nela a vzala za kliku své kanceláře. Muž, co seděl v křesle před psacím stolem, si četl Frankfurter Allgemeine, místní noviny. Jakmile se za jeho zády otevřely dveře, povstal a pohlédl Nele přímo do očí:

„Dobrý den, jste doktorka Nela Wágnerová? Právnička?“

Nela se zálibně dívala na vysokého, štíhlého muže, který byl v tmavém obleku dobře oblečen a s perfektně uvázanou kravatou. Jeho černé vlasy se leskly. Proboha, jak to, že se mi poslední dobou líbí mladí muži? Ještě před třemi lety, když se probudila v náruči Richarda se o muže vůbec nezajímala. Byli na cestě jejího života nedůležití. Od té doby co manžel zmizel, v sobě objevila nenadálou lačnost, zbláznila se snad?

„Ano, na vizitce u dveří jste si to přečetl“, řekla s úsměvem a podávala muži ruku.

„Co pro vás mohu udělat?“

„Jsem tu na doporučení pana Manga z Tunisu..“

„Pana Petera Manga?“ divila se Nela.

„Posadte se prosím“, řekla a sama přešla za svůj stůl.

„Promiňte, ještě jsem se nepředstavil. Jsem Bakr Chaldúna z Tunisu.“

„Ano, je to hrůza, co se tam děje... jak to, že mluvíte tak dobře německy?“

„Dlouhá léta jsem žil ve Frankfurtu a studoval jsem zde. Jsem profesorem germanistiky na Universitě Paris-Dauphine a pana Manga znám z německého velvyslanectví.“

Mladý muž se odmlčel. Nela odhodila objemnou kabelku k nohám psacího stolu a zběžně prohlédla lístky, které zde deponovala Olga Musiolová za dobu, co tu nebyla. Pak si prohrábla vlasy, které jí poletovaly neposlušně kolem hlavy. Tento pohyb si donesla z mládí a matka ji za to neustále nadávala. Richardovi se to naopak líbilo. Na svých šedesát čtyři let vypadala mladistvě. Její drobná a útlá postava neprozrazovala její pokročilý věk. Její černé vlasy svítily nitkami šedi, což vzbuzovalo dojem, že má drahého holiče, který jí napařil udělal melír.

„Ano s panem Mangem se znám dlouhá léta. Tak co pro vás mohu udělat?“

Bakr Chaldúna se rozpovídal. Mluvil o jeho snaze zabránit bombovému atentátu, o tom, jak po něm teroristi šli a jak se dostal lodí na Lampedusu. Jak ošetřoval uprchlíky a jak se dostal s partou Červeného kříže do Frankfurtu.

„Víte, mám doma v horách u rodičů schovanou ženu a děti a nemám povolení k pobytu. Jsem odkázaný na odsunutí..“

„Máte pas?“

„Ano, mám Tuniský pas, ovšem bez víza!“

„To je hrozné, co jste musel zažít, ale podle vašeho oblečení to nevypadá, že jste prošel peklem. Kde bydlíte?“

„Ubytoval jsem se v hotelu a koupil si vše nové. Víte, ještě z dob, kdy jsem tu žil, tu mám konto u Německé banky.“

Nela pokývla hlavou. Věděla, že získat povolení k pobytu pro toho sympatického muže nebude jednoduché.

„Jste jednoznačně politický uprchlík. Existuje na německém velvyslanectví v Tunisu nějaký záznam, že jste se snažil zabránit atentátu?“ Bakr Chaldúna zakroutil hlavou:

„Byl jsem tam osobně, ale pochybuji, že je tam nějaký záznam. V tom zmatku se mě nikdo neptal jak se jmenuji.“

„Ale od pana Manga jste dostal na mne doporučení!“

„Ano, volal jsem mu teprve tady z Frankfurtu, my se známe z okruhu našich přátel.“

Nela vyndala ze šuplíku nějaké formuláře a podala je přes stůl mladému muži. Zároveň mu dala svou navštívenku.

„Tady to vyplňte a já se podívám, co pro vás mohu udělat. V hotelu vás jednoduše ubytovali?“

„Jo, myslím, že nelistovali v pasu, aby našli vízum!“

„Jasně, host je kšeft, ale bydlet tam dlouho nemůžete!“ Nela vytočila krátké číslo na telefonním přístroji a řekla:

„Olgo, mohla bys sem přijít?“ Za malou chvíli se otevřely dveře a tělnatá žena vstoupila.

„Podívej, tady pro pana Bakr Chaldúna potřebujeme bydlení, nemá vízum. Máme něco volné?“ Kancelář, jež obhajovala lidská práva, která byla financovaná v podstatě z neznámých zdrojů, se pohybovala neustále na hranici ilegality. Všichni zaměstnanci to věděli, zrovna tak Olga.

„Ale pro pána krále, pro takového fešáka se jistě něco najde“, řekla a udělala před mužem toužebné vlnění těla, až se zdálo, že si ho ubytuje

sama doma. Nela kroutila hlavou a koulela očima. Kdyby ji neznala, asi by jí vynadala. Avšak Olga byla velice spolehlivá a loajální.

6. SAOUAF TUNIS LÉTO 2013

Městečko Saouaf leží vzdušnou čarou asi dvacet pět kilometrů vzdáleno od Golfu Hammamet. Leželo uschované v řetězci hor, nebylo však pouští, nýbrž místy a podle roční doby zahaleno do zeleně. Bujel tu i turistický ruch, nicméně sem do kopcovitého předměstí nezabloudil. Jarka se probudila dost pozdě ráno. Byla si jistá, že děti zaopatřila manželova matka a několik sester, či sestřenic, nebo vzdálených příbuzných a prostě, ona se v těch ženách nevyznala. Navíc měly na sobě ženy černé hábity a hlavy zahaleny v šátcích. Vypadaly jedna jak druhá. Jarka Chaldúna byla žena jejich dětí, byla však postradatelná, ne určitě pro tyto venkovské mohla i někam zmizet, hlavně že porodila jejich milovanému Bakrovi syna.

Ještě než Jarka vstala, promítla se jí její včerejší odysea. Poté, co Bakr oznámil na velvyslanectví Německa pokus o teroristický atentát, který plánovali žáci z jeho školy, nějací salafisti z Německa, nabral jejich život jiný směr. Jako vždy, když skončilo vyučování na univerzitě, čekala na manžela před budovou ve voze. Již týden to bylo, co Bakr ohlásil atentát, jestli nějakému zabránil

nevěděli. Sebevražedných útoků bylo každý den několik.

Když Bakr vyšel z budovy, rozjelo se auto, které dosud parkovalo na druhé straně ulice a za kvičení pneumatik počal někdo na Bakra střílet. Bakr se stačil chovat za vůz, ve kterém seděla, a tak salva zasáhla kufr jejich auta. Bakr naskočil na místo spolujezdce a řekl:

„Jeď domů, musíme zmizet z Tunisu.

Doma zabalili to nejnnutnější, Bakr si vzal pas a doklady banky ve Frankfurtu a dům svěřili péči guvernanky, co se starala o jejich děti. Pak jeli směrem na východ do města Chebba, jež bylo necelých sto kilometrů vzdáleno od jejich domu. Obloukem objížděli hlavní město Tunisu, aby se nedostali do zuřivého odboje kolem náměstí Nezávislosti.

„Musím zmizet, pojedu do Frankfurtu, z Chebba převážejí utečence někam do Evropy, ty zůstaneš u mé matky v Saouaf. Víím, že ti tím neudělám moc velkou radost, ale tam budeš v jistotě.“

„Ano, skutečně mi neuděláš radost“, zasyčela Jara. Hovor se vedl v němčině. Byla to řeč, ve které se v Německu při studiích poznali, a tak ji běžně používali nadále.

Jarka se probudila dost pozdě. Vnímala jistou skutečnost, ale nedovedla ji definovat. S jistotou věděla, že je ta skutečnost nepříjemná. Pak se posadila na staré posteli, v místnosti, které mimo bílých stěn nic jiného neobsahovala. Ano, teď si vzpomněla: byla v městečku Saouaf u Bakrovy matky. Děti již u ní v posteli neležely. Vyšla před dům a spatřila ženu zahalenou do černého hábitu, která držela za ruce její děti. Byly špinavé, neupravené, neumyté.

„To je dost, že vstáváš!“ zásluhou toho, že držela ty děti byla slušná. Jinak říkala ty kurvo stará.

„Ano, také dobrý den. Přijela jsem v noci, Bakr musel do Evropy“, řekla a měla se k tomu, aby se postarala o děti. Matka však na ni zařvala:

„Takhle tu chodit nebudeš, v koupelně jsem ti připravila hidžáb!“ Hidžáb bylo oblečení, které tu ženy nosily. Matka Bakra, její sestry, její sestřenice a kdejaké jiné příbuzenstvo. Byl jich tu plný dvůr. Kdyby tu byl Bakr, mohla by chodit v krátkých kalhotách a blůzičce jako v hlavním městě země v Tunisu, ale když tu není, musí poslouchat. Jarka si tedy vzala tašku s potřebami do koupelny a vydala se do vzdáleného kouta dvora, kde se nacházela koupelna, což byla jen malá místnost bez střechy, se

záchodovou mísou, neskutečně špinavou a s tekoucí vodou. Hidžáb tu ležel připraven, tak se do něj oblékla. Byly jí vidět jen tváře, ústa, nos a čelo, stala se z ní Arabka, byla jednou z těch bab, co z ní nespouštěly oči. Matce sršely blesky z očí:

„Kam jel? Proč musel odjet?“

„Byl na něj spáchán atentát, musí se skrývat a my tu máme být také schovaní“, řekla Jarka.

„Ta studia v Evropě nám byl čert dlužen...a ty taky“, řekla a šla do kuchyně. Jarka se počala zabývat dětmi, které byly vyděšené, avšak když spatřily hygienické zařízení, byly vyděšené ještě více. Bakr nevolal, Jarka si zkontrolovala mobil, ano měl signál. Alespoň něco, pomyslela si. Asi za to mohla vděčit turistickému ruchu dole ve městě. V kuchyni měli nachystané jídlo, které bylo dobré.

7. FRANKFURT LÉTO 2013

Nela Wágnerová se dlouho dívala na dveře, kterými právě odešel Bakr Chaldúna. Věděla, že nebude jednoduché pořídit mu povolení pobytu, jedině kdyby prokázala, že je ve své zemi politicky stíhán, aby mohl dostat azyl. Imigrace do Evropy byla hrozná zátěž pro členské země Unie. Imigranti se odháněli od břehů, výsostných států, ty státy, kde se vylodili, se podle dohody o ně měly postarat, což bylo vůči Španělům, Francouzům a Italům nespravedlivé, protože je zbytek států v tom náporu chtěl nechat samotné. Ano, pan Peter Manga byl její známý, tedy vlastně otcův, ale jestli může doložit, že je Bakr politický imigrant, je otázkou. Tihle pánové se neradi míchají do věcí, za které by mohli nést odpovědnost.

Pohlédla na hodinky a rozhodla se, že půjde domů. Karla ji přivítala otázkou:

„Kd..j..Rich?“ Nela pokrčila rameny. Pak vytočila manželovo číslo a ten samý elektronický hlas jí hlásil, že účastník není k dosažení. Rozhodla se, že si půjde odpočinout do zahrady. Posadila se do křesla u dvou jezírek, jedno vyvýšené, jedno níže a mezi nimi pomocí pumpy ve spodním bublal potůček. Vzpomněla si na mlýnské kolo,

spíše kolečko, které tu za doby jejího dětství bylo instalováno a vesele klapalo do zahrady. Karla jí přinesla studený čaj a něco k snědku. Nela se nadechla a nechala myšlenkám volný běh. Pak si vzpomněla na knihu, co našla na půdě, a došla si do své kanceláře. Znovu se usadila v zeleni a otevřela deníček..

8. PRAHA JARO 1945

Pak konečně přišel. Beno Weiss. Byl pěkný, mohla jsem na něm nechat oči. Byl to již mužský, určitě byl o mnoho starší než já. Nejméně jednou tolik. Máně bylo již patnáct a hleděla na mladíka asi jiným pohledem než já, ale o tom jsem tenkrát neměla zdání.

Beno mě zběžně pozdravil, bylo vidět, že mě skoro nevnímá. Máně však dal pusku a já měla pocit, že jí strčil jazyk do úst. O je, nevěděla jsem, zda se mi nemá udělat špatně. Pak jsem skočila do vody a nechala je na mém ručníku. Pořád si koukali do očí a blbě se tvářili. Měla jsem zkažené celé odpoledne. Proč se Beno nedíval na mne, mudrovala jsem v teplé vodě plivátka, které bylo plno teplých těl. Slunce svítilo o závod.

Byla jsem skutečně našťvaná. Pak jsem vylezla z vody, vytáhla zpod jejich těl můj ručník, vzala si síťovku, kde jsem měla letní šaty a jen tak v plavkách jsem šla do Krčského lesa. Sedla jsem si do altánku a ani jsem nevnímala, že tam starý chlapi hrají haléřového mariáše. Pak jsem cítila, že se na mě blbě dívají, tak jsem se toulala lesem.

Večer mi matka strašně vynadala. Že se prý po mně sháněla Máňa, že neví, kam jsem se

ztratila. Řeč byla vedena v němčině uprostřed dvora velkoobchodu, všude plno lidí, zákazníků i zaměstnanců, otec vyběhl z kanceláře, rezolutně žádal, abychom mluvili česky.

Němci již v Praze nebyli, zato tu pobíhalo plno Rusů. Exilová vláda se již nestačila ujmout své práce na Hradě a mezi lidmi bylo plno strachu. Jedni se radovali ze slibů národní správy vydané 5. dubna 1945 v Košicích. Jednalo se dokument, co určoval zásady budoucí politiky, jež nesl jméno program demokratické revoluce. Strany londýnského exilu přijely k podpisu pozdě, protože vše bylo sepsáno již 29. března v Moskvě. To vše nebylo mojí starostí, nemohla jsem tušit, že se mému otci svět počal jevit zcela jinak, než tomu bylo dosud. Obchodník Tony Erbrich, můj otec se měl dočkat zlých časů....

9. FRANKFURT LÉTO 2013

Nela prudce odložila starý deník: matka si vzala za muže Beny Erbricha. Proč ale muže o tolik staršího? Nemohla o tom dostatečně dlouho přemýšlet, zahlédla Karlu, jak k ní běží do zahrady, v ruce držíc zvonící mobil.

„Zv.í.. m..bil“ křičela a podala ho Nele.

„Ano, slyším“, ohlásila se. Byl to mladý policista Georg Meyer.

„Jak se máte, paní Wágnerová? Již se ozval váš manžel?“

„Ne, ještě ne. Budu muset podat na policii oznámení, že zmizel... teď je to již tři dny!“

„Ano, teď to budete muset udělat! A co jeho auto, je ve Spessartu?“ Nela chvílku přemýšlela:

„Myslíte, že bych vás mohla znovu obtěžovat?“ řekla.

„Ale samozřejmě, do půl hodiny jsem u vás“, řekl Georg Meyer a vypnul telefon. Karla ostře sledovala rozhovor:

„Je ta..Rich..?“ chtěla vědět. Nela zakroutila záporně hlavou.

„Ne, pojedeme s panem Meyerem pro auto do Spessartu.“

„Já..ky“, vřeštělao děvče.

„Ne, pojedu sama, ty budeš doma, kdyby se Richard vrátil!“

„Te. se nev...tí“, řekla Kala a Nelu zamrazilo. Řekla Karla: ten se nevrátí? Ví více, než může nebo dokáže říci? Možná, že v jejím podvědomí se skrývá znalost toho, co se stalo. Okamžitě se rozhodla:

„Karlo, jdi se obléknout a pojeděš s námi!“
Děvče nemeškalo, jakmile přijel Georg Meyer, hned se vtěsnalo do vozu. Policista přijel v civilu a svým soukromým autem. Nela seděla vedle něj a Karla se uvelebila na zadním sedadle. Zamířili na dálnici 45, která je posléze zavedla na D 3 a zanedlouho již míjeli Aschaffenburg a pak již vjeli do spessartských lesů. Na výjezd do Mespelbrunn a po chvíli již dojeli na parkoviště, které se nacházelo nedaleko hradu, který byl postaven v lesním jezeru. Jen jakýsi zastřešený most ho pojil s břehem. Za stěračem Richardova vozu našli pokutu, které se hned ujal mladý policista se slovy, že to zařídí. Kolem vozu se nic nezměnilo. Jen kapota a přední sklo bylo jakoby pocukrované žlutým pylem.

První se hnala Karla z vozu a měla tendenci jít do chalupy paní Bechmannové, kde donedávna žila a kde se o nemocnou ženu starala. Nela a Georg šli za ní. Měli za to, že jim něco chce ukázat.

Přinejlepším to tak vypadalo. Vrátka do zahrady, kde dům stál, byla zavřená, ale ne zamčená. Karla si je otevřela. Ve vesničce byl klid, nikdo nebyl vidět. Bylo krátce po osmé hodině večerní, v době, kdy na všech televizních vysílačích počínal večerní program. Nikdo je neviděl, mladý policista se opatrně ohlížel. Dveře domku však byly zamčené, ale Karla se tím nezabývala. Šla dále za dům, kde byly vidět schody do sklepa. Tady byly dveře nezamčeny a děvče vešlo. Nela a Georg šli za ní:

„To bychom neměli“, nechala se slyšet žena.

„Ano“, souhlasil policista, ale šel dál. Ve sklepe byly zase schody a tudy se dostali do domu. Karla šla s jistotou dále, až se dostali do podkrovní místnosti. Tady zůstala stát a nic neříkala. Byla to pravděpodobně její komůrka, ještě když tu bydlela. Postel, skříň umyvadlo a zrcadlo. Prkenná podlaha vrzala a na ní se válel uháčkovaný koberec, tak jak to bylo před lety moderní. Byl uháčkovaný ze starého oblečení, které se předtím rozstříhalo na centimetr široké pásky. Na oknech byly záclonky poněkud staršího vydání. Karla se rozhlédla a pak strhla z podlahy koberec. Místností se rozprostřela mlha prachu. Pod kobercem se objevil poklop, který Karla otevřela. Nebyl hluboký ani velký, tak třicet na třicet centimetrů. Otvor zel prázdnotou. Byl plný

prachu. Tak to alespoň vypadalo. Na první pohled. Karla zajela rukou do prachu a tu se ukázalo, že je otvor pln písku. Po chvílce šmátrání Karla našla, co hledala. Najednou měla v ruce knihu. Ne příliš tlustou, vázanou. Vypadala zcela stejně jako ta, co našla Nela na půdě jejich domu. Vzala si ji z rukou děvčete a otevřela ji. Bylo to stejné matčino písmo a byl to deník. První záznam byl z roku 1987...

„Co je? Vy tu knihu znáte?“ chtěl vědět Georg.

„Jednu takovou mám doma, tohle je asi pokračování. Je to deník mé matky!“

Jak se sem dostal deník vaší matky? Je tu nějaká spojitost mezi vaší rodinou a tady tím domem?“

„Do dnešního dne jsem to nevěděla, neznala jsem tady ten dům a o Karle jsem neměla zdání. Ale asi bude skutečnost zcela jiná!“

„V jakém rodinném poměru je k vám Karla?“

„Doposud v žádném. Dostala jsem od zákaznice mé matky nabídku, abych si ji vzala jako služku..“

„A vy jste si ji vzala?“

„Ano“, pípla Nela.

„Vy jste služku potřebovala?“

„Ne, do té doby jsem neměla zdání, že ji potřebuji. Ale pak, když mi byla nabídnuta, tak jsem si ji vzala. To je to moje zpropadené sociální smýšlení. Když jsem zjistila, že mi Karla v domě pomáhá, a to velice zručně, a když ještě k tomu byla nebo je postižená, to mě přesvědčilo!“

„Vy tu ženu znáte?“

„Kterou?“

„No tu, co vám přivedla Karlu!“

„Jo, několikrát jsem ji viděla u matky, myslela jsem, že to byla matčina klientka, jinak o ní nic jiného nevím!“

„Jak se jmenuje a kde bydlí?“ Nela se zarazila. Ona opravdu neví, jak se ta žena jmenuje a kde bydlí!

„Snad se to dá zjistit v matčině adresáři..“

„To j oje!“ hlásila se o své vlastnictví Karla.

„Karlo, kdo ti tu knihu dal?“

„Mo..mika!“ řekla vážně.

„Tvoje maminka?“ děvče horlivě pokývalo hlavou.

„Kdo je tvoje maminka?“ Karla krčila rameny, že neví.

„Tak si ji vezmeme domů!“ rozhodla Nela. Karla se uklidnila. Sama se svým vrozeným smyslem pro pořádek přikryla dřevěným poklopem

skrýš v podlaze a pečlivě urovnala ručně pletený koberec. Pak se měla k odchodu.

Jak dlouho muselo děvče neustále myslet na tajemství ve svém bývalém pokoji? Nele nešlo do hlavy, zda děvče stále přemýšlelo o té skrýši, nebo zda mělo jen chvilkové záblesky v paměti. Když ji neznámá žena, ano, Nela si byla již jista, že v matčině adresáři její jméno asi nenajde, Karlu přivedla, mohlo si knihu přivést sebou. Pravděpodobně si na knihu vzpomnělo teprve, když zahlédlo tu, co Nela našla na půdě, a proto si vzpomnělo. Cítila se nějakým způsobem podvedená. Ze strany matky podvedená. Ona žena, co ji Karlu přivedla, pravděpodobně plnila nějakou matčinu závěť, aniž by prozradila pravý důvod, proč dívku do jejího domu ve Frankfurtu přivedla.

Posléze došli všichni na parkoviště k autům. Voda jezera byla temně modrá a hrad se v ní zrcadlil. Vypadalo to vše krásně, okolní lesy stály, nezúčastněny lidským osudem, kol toho všeho, avšak jejich vůně byla stále stejná: tajemná, věčná a mystická.

Pak si Nela otevřela Richardův vůz, Karla si sedla vedle ní. Předtím se rozloučili s Georgem a oba vozy opustily vesnici. Rozjeli se k Frankfurtu. Nela nechala starý deník v rukách Karly, věděla, že

ho drží jako svátost. Odebrala se do svého pokoje a opět se začetla do knihy, co našla na půdě.

10. PRAHA JARO 1945

Pojednou do dvora přijelo noblesní auto. Muž, který vystoupil, byl opálen, oblečen do světlých, letních šatů s motýlkem na vínové košili. Měl bílé polobotky a v ruce měl nějaké spisy. Byl to otec mé kamarádky Máni. Jmenoval se Wolfgang Klein. Mé máti se hrozně nelíbilo, že říkám Máně Máňo, protože jméno Marie bylo pro ni velice noblesní a světové. Neměla jsem zdání, co tím myslela.

Wolfgang Klein se přidal k nám a automaticky mluvil německy, což otce vytočilo.

„Říkal jsem, že se tu bude mluvit česky. Pojďte za mnou do kancelář... ne, do obýváku!“ zahučel a zmizel v domě.

Velkoobchod pana Tony Erbricha byl rozlehlý areál. Sklady, nákladní rampy, kanceláře a všemu tomu vévodil panský dům. Tak se o něm se závistí zmiňovala celá ulice, na jejímž konci pražského předměstí stál. Potíž byla v tom, že skoro všichni obyvatelé ulice u Erbricha byli zaměstnaní, a tak podobné, závistivé řeči vedli muži u piva v hospodě a ženské v koloniálu při nákupu.

Velkoobchod nakupoval a dále prodával rozmanité potravinářské výrobky. Němci podnikání

nijak nebránili, protože se jíst muselo za každé diktatury a lidé, ano, lidé měli práci. Když nemohl Erbrich zaplatit peníze, nahradil to jídlem. To všem docela vyhovovalo. Malí obchodníci, když neměli peníze na zboží, platili tím, co měli. A tak měl Erbrich v jednom skladě tři piána, jedno křídlo a spoustu obrazů a starobylého nábytku. Zrovna tak v obýváku za obrazem v trezoru spoustu šperků. Byl si jist, že po válce vše prodá. Zrovna před třemi měsíci ho donutili ruští důstojníci, aby koupil nákladák plný uzenin. Dokonce naň mířili samopaly. Ale naštěstí jim šlo pouze o peníze. Uzeniny ukradli pravděpodobně ve vojenském skladě. Ne že by Erbrich dělal tyto kšefty rád, to ne, ale jeho obchodní duch mu nedal na vybranou. Byl bohatý, zámožný člověk. Patřil do společnosti německé menšiny, co žila v Praze. Jeho česká manželka a jeho známosti ve vysokých kruzích, které pěstoval společně s přítelem panem Kleinem, ho prozatím ochránily před řečmi o odsunutí. Kdo by se jinak staral o zásobování pražských žaludků, obzvláště pak těch noblesních. Dokázal vždy vše sehnat, byl často na cestách. Jeho přítel Klein byl advokát a často ho musel vytáhnout z bryndy. Za tak zvané 1. Republiky byli oba hvězdami luxusem

zhýčkané smetánky města nad Vltavou. Za německé okupace byli - jednoduše Němci.

Společnost teď zmizela v panském domě. Dcera Bohdana šla za nimi a srdce se jí zaplnilo zvědavostí. Matka Erika Erbrichová měla jedinou dceru Bohdanu a vypadalo to, že další děti nepřijdou. Ze častých styků rodin Weissových a Kleinových vzniklo i přátelství mezi jejich dcerami, mezi Marií a Bohdanou. Dospělí zmizeli v obýváku. Matka Erika přibouchla Bohdaně dveře před nosem. Tohle nemělo děvče rádo. Vůbec byla teď doba trochu jiná. Dříve byla obyčejná dívka, dnes, když je konečné mír, byla najednou Němka. Ano, byla, ale byla také Češka. Ovládala přeci obě řeči stejně dobře, co je na tom divného mluvit dvěma jazyky? Bohdaně to připadalo zcela normální. Zrovna tak Máně. A Benovi to také nedělalo potíže. Měla pocit, že se zblázní. Rozhodla se, že se bude alespoň chovat neslušně. Přiložila ucho na dveře obývacího:

„Tony, jsi přece studovaný advokát, oba jsme promovali ve stejný den, jak můžeš být tak naivní?“ slyšela hlas pana Kleina.

„Jo, to máš pravdu, ale já jsem práva studovat musel, ačkoliv mě to nebavilo...“

„Byl jsi lepší než já..“

„To je asi pravda, ale mě to táhlo do kšeftu, práva jsou moc suchá záležitost. Ale tobě se to líbí a vyděláš si také dobře!“ Wolfgang Klein chvilku nic neříkal. Jen chodil po obývací místnosti a Erika se chystala k tomu, že nalije všem koňak. Při podávání broušených skleniček naplněných decentně zlatým nápojem se zapojila:

„Můžeš mi říci, o co tu jde?“ Klein se napil a pak se nadechl:

„Musíme vzít roha, tady to nedopadne dobře, musíme emigrovat!“

„Ty jsi se zbláznil, teď, když manželovi kšeft tak dobře běží?“ Erika Erbrichová se posadila na gauč a zdálo se, že na ni jdou mdloby.

„Přežili jsme okupaci, přežijeme i tuto dobu. Je po válce, věci se vystríbří“, mínil Tony Erbrich. Wolfgang Klein zakroutil hlavou a rukama se chytil za spánky, ve kterých mu hučelo:

„Ne, tuto dobu asi nezvládneme. Vše naznačuje, že se dostaneme pod Rusko a pak tu bude komunismus!“

„Komunismus, nebo fašismus, jaký v tom je rozdíl? A abychom nezapomněli: máme demokracii!“ dodal.

„Ha, ha“, řekl advokát, jež svou profesi vykonával, Wolfgang Klein. Pak se rozhostilo ticho.

Bohdana se odlepila od dveří obýváku a vyběhla po schodišti do svého pokoje. Moc tomu, co si dospělí povídali, nerozuměla, ale vycítila, že se bojí. Praštila sebou na postel a nedbala toho, že ji matka nabádala, že postel je na spaní a ne na denní válení. Z nočního stolku si vytáhla fotku, kterou jí dala Máňa: Beno Weiss. Jak se jí líbil. Hladila tu krásnou tvář na černobílé fotografii a najednou se rozhodla, že ho bude milovat. Neměla sice zdání, co to je milovat, ale asi to byla ta žárlivá bolest, kterou pocítila, když se s ním Máňa líbala. Ale Máňa je hloupá holka, ona je pro Bena ta pravá. Ano, tenkrát si přísahala, že se stane jeho ženou.

V tu dobu, co Bohdana řešila tak důležité životní rozhodnutí, docházelo dole, v obýváku domu k vážné hádce:

„Ty asi vůbec nesleduješ, co se kolem tebe děje!“ rozběsnil se Wolfgang Klein.

„Ne, já mám hlavu plnou kšeftu a na víc nemám čas! Pouč mě!“ řekl Tony Erbrich.

„Tak zaprvé: Košický vládní plán je jednoznačný, má v sobě už zakódovány určité nedemokratické prvky, lidem se to tak ale nejeví. Zadruhé vznikne jednotná politická organizace, Národní fronta, v ní budou jen povolené politické strany. A to nejhorší: zakázali agrární strany, které

jsou nejsilnější pravicové strany teď po válce. Dekretem prezidenta republiky č. 16/1945 Sb. o potrestání nacistických zločinců, zrádců a jejich pomahačů a o mimořádných lidových soudech, jsme prostě hozeni na pospas prostým lidem. My jsme vedli válku, my vyhladili židy, my upálili muže v Lidicích, my....“ Erika skočila Wolfgangovi do řeči:

„Proboha, nech toho, vždyť tohle jsme nikdy neudělali, jsme Češi, zaměstnáme Čechy a žádnému židovi jsme neublížili, nikdy, nikdy...já se snad zblázním! To, to všechno ještě neskončilo?“ Wolfgang ale nehodlal svůj proslov dokončit:

„Včera zatkli Adela Weisse!“

„Ježíš a Maria a proč. Vždyť ten chudák celou válku nevyšel z univerzity, neustále vyučoval..“ zhrozila se Erika a počala si kapesníčkem vytírat oči. Wolfgang Klein souhlasil:

„Ano, vyučoval Němce, pro Čechy byla univerzita zavřená, pokud jsi si toho všimla. Myslím, že nemá cenu se tady nějak hádat o věcech, co nemůžeme změnit. Jisté je, že musíme zmizet!“

„Proboha, a co dělá Eleonora a Beno, chlapeček jeden pěkný?“

„Chlapeček není, je mu již dvacet a navíc se pleťe do politiky, stal se členem komunistické

strany!“ Wolfgang Klein teď zbrunátněl. Ke slovu se přidal Tony Erbrich:

„Je to blbec, stejně ho pověsí za límec do průvanu!“

„Ale, ale tak je to, ty jsi o naší situaci přece jen přemýšlel?“ divil se Wolfgang. Tony přikývl:

„Jo, ale nerad. Budeme tu muset nechat vše ležet a odejít s holýma rukama!“

Ano, situace nebyla jednoduchá. Mezi lidmi šílelo zlo a nenávist k okupantům. Němci, co již generace žili, pracovali a v mnoha případech i dávali obživu českým lidem, byli teď divoká zvěř postavená na odstřel. Nařízení československé vlády z 5. května 1945, dekret prezidenta republiky z 19. května téhož roku a další normy označily Němce, Maďary a lidi podezřelé ze zrady a kolaborace za „státně nespolehlivé“, což vytvořilo podmínky pro zatýkání a internování celých skupin osob, pro vyhánění Němců, zabavování jejich majetku a další akce od přímého výkonu „revoluční spravedlnosti“ až po nejrůznější administrativně policejní omezení a šikany.

„To ale není ještě všechno“, dal se do řeči Wolfgang Klein:

„Doneslo se mi to o masakru v Brně! Hrůza, člověk to nechce chápat!“

„O co jde?“ chtěla vědět Erika.

„Dvacet tisíc brněnských Němců, ženy, děti, starce i muže ženou pěšky do Rakouska, již jich zahynuly tisíce...“

„Bože, to je pochod smrti!“ nevěřícně zvolal Tony Erbrich

Pak se to stalo: do honosného obýváku vnikl hluk a řev ze dvora. Erbrich vyběhl před dům. Hrstka zbědovaných chlapů se zuřivými tvářemi se domáhala vstupu do domu. Dvůr jakoby byl již v jejich moci. Erbrich ty muže znal: každý z nich byl u něj zaměstnán, ale jen krátce. Byli to ochlastové, lenoši, kteří nedokázali vzít za práci. Proto je propustil. Dva z nich na naléhání jejich manželek opět zaměstnal, ale nedělalo to dobrotu, musel je zase propustit.

„Němčouři, vrahové, postřílet je!!“ Erbrich si všiml, že žádné pušky neměli, a tak se jim postavil. Po jeho boku stáli po chvíli jeho nejvěrnější dělníci a společnými silami je vytlačili na ulici a zavřeli vrata. Mezitím již na dvoře byli všichni, co rokovali v obýváku a většina zaměstnanců, Erika je obcházela a každého věrného dělníka objala.

Bohdana vylezla ze svého pokoje a z balkónu se na to dívala.

11.FRANKFURT LÉTO 2013

Nela odložila knihu. Nedokázala si představit, jak hrozná to musela být situace pro lidi, kteří nic neudělali, a přesto byli vyhnáni ze své rodné země. Věděla, že ti, co byli odsunutí, na tom byli ještě relativně dobře. Byli jiní, kteří tyto výbuchy zla a nenávisti nepřežili, nebo dlouho trpěli ve vězení. Jakkoliv byla ta doba zlá, bylo to již dávno, pomyslela si, ale dnes se děje to samé. Islámští samovládci vyhlazují etnické menšiny, každý den je toho ve zprávách plno. Ostatně ona sama to má dnes a denně na úřadě na očích. Dravý proud imigrantů vytvářel obrovský val před hranicemi Evropské unie. Jak dlouho bude bohatství a hojnost schopno se ubránit bídě hladu a beznaději?

Nela se vypravila na policii. Chtěla nahlásit zmizení manžela Richarda Wagnera. Domluvila si termín s Georgem Meyerem. Jejich dům se nacházel nedaleko Mainu a hned v sousedství byla Polizeiwache 8. a 9. revír Sachsenhausen. Bylo to u řeky, tam, kde se na druhé straně utápělo historické centrum Römer, jež byl stavěn tradičním červeným pískovcem, v pozadí v tyčících se mrakodrapech, jež připomínaly New York.

Všeobecně se tomuto pohledu říkalo Mainhattan to podle amerického *Manhattan*. Na druhou stranu Mainu se dalo přejít po starobylé lávce, tedy po mostu pro pěší, zvaném Eisener Stieg. Avšak tudy Nela nemusela, policie byla na této straně řeky.

Georg Meyer ji přijal jako vždy s úsměvem na tváři:

„Dobrý den, paní Wagnerová, šéf na nás čeká“, řekl, když jí podával ruku. Na stanici bylo plno lidí a plno hluku. Minimálně pět jazyků vibrovalo vzduchem v přeplněné místnosti, u některých návštěvníků se nacházeli tlumočníci, monitory počítačů se těšily pozornosti mnoha úředníků. Byli tu lidé různých národností, různých barev pleti. Za dveřmi šéfovy kanceláře nastalo zcela nevhodné ticho:

„Tady vám vedu paní Wagnerovou“, řekl Georg a ukázal na ženu za sebou. Šéf povstal, obešel svůj psací stůl a podal Nele ruku:

„Zdravím vás paní, tak se tu u nás posadte. Tak vyprávějte, jak se to stalo, že váš manžel zmizel?“ Nela vyprávěla, co se poslední dny událo. O příbězích z deníčku se nezmínila, nepřipadaly jí relevantní.

„Měla vaše rodina k tomu koutu ve Spessartu nějaký vztah?“ Nela pokrčila hlavou:

„Ne že bych o tom věděla, ale pravděpodobně asi ano. Já si však nedokážu vybavit proč. Za celý můj život jsem tam nebyla, ani sama, ani s rodiči.“

„Stalo se někdy něco neobvyklého ve vašem soukromí, či v životě vašich rodičů?“

„Nevzpomínám si. Nedokážu do jakýchkoliv událostí spojit životy mých rodičů s mým manželem, vždyť jsem se s Richardem oddala až po jejich smrti..“

„Takže vaši rodiče Richarda neznali?“

„Ne tak docela, matka ho poznala, když ležela v léčebně dlouhodobě nemocných. Přes ni jsem se seznámila s panem Wagnerem, kterého jsem si po matčině smrti vzala.“

„Zvláštní“, zabručel šéf.

„Tak nám tu sepíšete protokol, to zařídí tady kolega, a my vyhlásíme pátrání. Jste si jista, že nikdy nenastala ve vaší rodině nějaká zvláštní situace?“

„No, právě čtu deníček mé matky, o kterém jsem neměla zdání, ale souvislost se zmizením Richarda tam asi nemůže být!“ řekla a měla se k tomu, že bude následovat mladého policistu:

„Počkejte, teď mne napadá jedna věc, ale to asi nebude mít souvislost!“ řekla, ale byla pak zticha.

„No, to posoudíme nejlépe, když nám to řeknete“, mínil šéf stanice.

„Moje matka se asi před dvaceti lety ztratila!“

„Ztratila? A nahlásili jste to?“ Nela zavrtěla záporně hlavou:

„Otec říkal, že odjela, aby si odpočinula a získala prostor, a že se vrátí. Nic jsem z něho jiného nedostala. Ona pak skutečně asi za sedm měsíců přijela. Pracovala jsem tenkrát s otcem v jeho advokátní kanceláři, a tak jsem ani nějak netrpěla a otec byl také klidný, zcela si jistý, že se mu manželka vrátí. Pak jsem to odložila jako nějakou manželskou krizi.“ Pojednou šéf trochu zpozorněl:

„Dívám se právě, že se jmenujete Nela Wagnerová... vy jste ta právnička, co se zastává zájmu emigrantů?“ Nela přikývla.

„Vy nám tu dokážete často zvednout ledviny, jste to vy, nemýlím se?“ Nela se usmála a přikývla. Pak opustila s Georgem kancelář a společně sepsali vše, co bylo potřebné, aby se mohlo vyhlásit pátrání.

Mimo jiné byla přiložena i aktuální podobizna Richarda.

12. SAOUAF TUNIS LÉTO 2013

Jarka Chaldúna pozorovala své děti u snídaně. Jídlo bylo dobré a zdravé, ve velké obývací kuchyni bylo čisto, i když ona by v takové kuchyni nemohla pracovat. Avšak chápala, že nějaký rozdíl mezi kuchyní v pražském paneláku a kuchyní v horách Tunisu musí být. Chaldúnova rodina byla velice moderní, přestože to zdání, že se tu jedná o zaostalé muslimské vesničany, vzbuzovaly jen zdejší ženské. Jarka se v příbuzenstvu Bakry moc nevyznala, byli si všichni neskutečně podobní: jak ženy, tak i muži. Ale pozor, to jen když se zdržovali na rodném statku, rozsáhlé usedlosti, kterou nemohla Jarka nazvat správným jménem, bylo tu vše tak jiné než v Čechách. Bakr měl tři bratry, kteří pracovali v hlavním městě na úřadech. Všichni byli studovaní, což byla otcova zásluha, pracoval za minulého režimu na vysokém postu ve vládě. Bylo to 17. prosince, když se upálil před úřadem vlády Muhammad Buazízí na protest proti špatným životním podmínkám a nezaměstnanosti. Jeho smrt způsobila rozsáhlé celonárodní protesty, na konci kterých 14. ledna 2011 skončila tříadvacetiletá autoritářská vláda prezidenta Zína Abidína bin Alího, který abdikoval

a opustil zemi. Zem se octla v bezvládní a ještě dnes se politická situace neuklidnila. Rozsáhlé demonstrace a protesty se v následujících týdnech rozhořely ve většině arabských zemí, hlavně v Egyptě, Alžírsku, Jemenu, Jordánsku. Bakrův otec byl od té doby neznámý.

Tady v domácím sídle rodiny bylo vše stále klidné. Několikrát se tu objevila státní policie a hledali ho, pak ale usoudili, že asi zmizel s prezidentem. Nejvíce obdivovala Jarka, jak rodina dokázala za každé situace držet pospolu. Čtyři syni živili celý rod. Ano, Bakr teď nemohl rodině finančně pomáhat, ale Jarka si byla jistá, že má ve Frankfurtu dostatečně velké úspory.

Jarka Chaldúna, rozená Dostálová, poznala Bakra na studiích ve Frankfurtu. Netrvalo dlouho a zamilovali se do sebe. Zavítala s ním i domů, do Prahy, ale zažila tu jen nepochopení. *Jak ses mohla dát dohromady s muslimem?* Chtěla vědět její matka a ani sourozenci jejího přítele to nechtěli akceptovat. Jistou negativní roli hrála skutečnost, že se nemohli domluvit. Přestože Bakr uměl tři řeči, žádná neposloužila k dorozumění s rodinou. Tato rasistická nálada Jarku velice zmáhala. Proč proboha nechápali, že se milují? Proč jim neustále kladli příklady, ve kterých se smíšené manželství

nepovedlo. Nejvíce ji naštvála mladší sestra, když jí koupila kontroverzní knihu napsanou Betty Mahmoody, ve které *spisovatelka* popisuje, jak byla unesena manželem z USA do Iráku. Neslavné dílo neslo název „Bez dcerky neodejdu“ a bylo dokonce zfilmované, snad jako varování evropských a amerických žen, aby se nespustily s Arabem.

Pak po studiích uzavřeli manželství, na svatbu se její rodina, přestože byli do Tunisu pozvaní, symbolicky nedostavili. Odepsala tedy svou rodinu v Čechách. Její manželství bylo báječné. Život v hlavním městě země, v Tunisu, byl pohádkový. Stále tady ještě převládal francouzský styl života, ženy byly krásné a zcela evropsky oblečené. Byly takové, co dbaly na tradiční mravy své země a víru, avšak nikdy se nad sebou nepovyšovaly. Byl to kouzelný svět, tedy až do revoluce. Od 14. ledna 2010, v den, kdy se upálil obyčejný prodavač zeleniny, se vše změnilo. Jistě, nebylo vše správné, co stará vláda svému lidu nařizovala, a ona měla pro Arabské jaro velké pochopení, jenže teď se obrátilo vše vzhůru nohama. Spousta menšin se chtěla dostat ke korytu a zdaleka neměly poctivé úmysly.

V momentální situaci, kdy byla pod ochranou Bakrovy rodiny, se nemusela bát o své

děti, neb ty byly pro rodinu to nejcennější. Obavy měla z nejmladšího bratra Aziza. Od samého počátku, co si Bakra vzala, jí nadbíhal. Byla natolik obeznámená s mravy země, že věděla, že se nemůže svěřit ani jeho matce, ani manželovi. Tuto záležitost si musela vyřídit sama. Jedno jak by se situace vyvinula, ona by byla ta, která je vinna. Do jídelny vstoupila žena. Jarka ji znala a měla ji ze všech žen rodiny nejradši. Byla to nějaká vzdálená příbuzná. Pracovala v domě a pomáhala ve chlívě u koz a ovcí a pracovala také na vinici. Ženy se objaly:

„Jsem ráda, že tě vidím Abd Al-Karim, již jsi slyšela, že má Bakr problémy?“

„Ale jistě, to ví celá vesnice, milá Jarka, jak se ti daří?“

„Mám strach!“ Abd Al-Karim ji objala a políbila. Měla usměvavou tvář, něco jiného, co by se jejího zjevu v hidžábu týkalo, se nedalo popsat, jak jsme již řekli, ženy se podobaly jedna druhé. Jarka vděčně přijímala její objetí. Jarku napadlo, jak mladá žena krásně voní.

„Co to máš za voňavku?“ chtěla vědět. Abd Al-Karim se počala smát:

„To jsou bylinky, které tady rostou, je z nich báječná koupel!“ jmenovala je, ale Jarka si byla jista, že by si to nezapamatovala:

„Je tu Aziz?“ zeptala se plaše. Abd Al-Karim o jejím problému věděla:

„Ne, ale za týden přijede!“ viděla, jak se Evropanka zatvářila nešťastně.

„Neboj, já ti dám mastičku, když se jí natřeš, uteče od tebe i vlastní máma!“ řekla a zase se smála. Jo, vlastní máma se jí zřekla i bez kouzelného zápachu.

„Myslíš?“

„To si piš, já jsem to již často vyzkoušela!“

„Tebe také Aziz otravuje?“

„Ne, ten ne, ale jsou jiní!“

„Neříkej, že máš také vůni, která muže přitahuje“, divila se.

„Vždyť víš, vždyť jsme tu samé čarodějnice!“

„Přesto ale bych se Azize chtěla stranit!“

„To je maličkost, až přijede, půjdeš se mnou do vinic nebo ke kozám, neboj se, já tě nedám!“ Jarka byla ráda, že tu našla spřízněnou duši. V tu chvíli zazvonil mobil. Byl to Bakr. Vyprávěl jí, jak se dostal do Německa, že dokonce našel advokátku, kterou mu doporučil pan Manga z velvyslanectví a že dokonce dostal podnájem, který mu sehnala Nela Wagnerová. Teda její sekretářka, tělnatá Olga Musiolová. Když do kuchyně vešla Bakrova matka, vyběhly děti ven. Svět na statku přece skrýval

tolik záhad. Matka, když spatřila Jarku oblečenou v hidžabu, počala se tvářit přívětivěji.

13. NAD SAMOTAMI LÉTO 1945

Již několik dnů žijeme na opuštěném statku nějaké příbuzné z otcovy strany. Jmenuje se to tu Nad Samotami. Rodiče jsou stále samá starost. Tetka, co si přála, abych ji tak jmenovala, chodí nakupovat do Železné Rudy. Jsme tu schovaný. Moje matka Erika a otec Tony Erbrichovi, dále pak Wolfgang a Elke Kleinovi, rodiče Máni. Eleonora, jejíž manžel Adel Weiss byl zatčen a Beno, jejich syn, je nezvěstný. Eleonora stále pláče. Máňa, tedy Marie, matka pořád trvá na tom, abych jí tak říkala, je tu také a neustále utěšuje matku. Máme problémy se zásobováním, tetka chodí nakupovat jednou do Železné Rudy a jindy zase do Pamferovy Hutě. Jsou to velké vzdálenosti. Dospělí se bojí, že by si lidé mohli všimnout, že tetka nakupuje příliš mnoho pro jednu osobu. Ve stodole je plno sena a pod ním se jsou schovaná naše auta. Otec občas vlezl do sena, a obtížně otvírá dveře do kabiny, aby si poslechl zprávy v radiu. Nemají tu elektrický proud. Oblečení jsme ve starých hadrech. Všechno jsme nechali doma, v Praze. Jednoduše všichni vypadáme jako burani, blbečkové z vesnice.

Toho večera, když se dvoře velkoobchodu Tony Erbricha objevili nezaměstnaní dělníci a dožadovali se vstupu do domu, aby zatkli Němcoury, jsme se všichni sbalili a odjeli na Šumavu k tetce.

„Nic si s sebou neberte, až na cennosti. Peníze a hlavně se všichni oblíkněte do starých hadrů. Žádné rodinné fotky či alba, vše nech doma“, nařídil pan Wolfgang Klein

„Já jsem již volal Eleonoře, pojedje s námi. Manžela má v base a syn se někam vypařil, tak neví, co by tu dělala!“ dodal.

„Chudák malá“, pípla Erika Erbrichová. Společnost opustila Prahu směrem na Strakonice.

V zemi probíhaly horké chvíle, odsunutí Němců bylo v plném běhu, byla jen otázka hodin, kdy by je v jejich domovech zatkli. Odsunutí se konalo buď pěšími průvody, jako třeba v Brně, ale většinou to bylo s pomocí dobytkařských vlaků. Byly to ty samé, ve kterých nacisti deportovali židy, jenomže o tom se nevědělo nic přesného. Bylo plno dohadů o této prasárně, ale tak jak se to všeobecně líčilo, to nemohla být pravda. Pro lidský rozum to bylo nepředstavitelné.

Ze Strakonice se dali na Horažďovice. Byla noc a na silnicích byl klid. Auta moc nejezdila, jednak jich nebylo mnoho a pak nebyl k dostání benzín. Pak jeli na Rábí. Když přijeli k městečku, spatřili hořet nějaký dům. Museli se někde ukrýt. Za prvním domkem vpravo byla ulička, tam vjeli a jeli stále, až se ocitli v lese. Zajeli auty mezi stromy a pak je ukryli pod listí a větve tak šikovně, že nebyly vidět.

„Co se tam asi děje, ten oheň?“ ptala se Eleonora. Wolfgang Klein se rozhodl, že se tam půjde podívat. Ostatní budou čekat a hlavně nebudou rozsvěcovat reflektory vozů.

Vozy byly zánovní, jeden byl značky Opel, měl černou lesklou barvu, a druhý byla honosná Tatra 70, která měla sklápěcí černou střechu a měla bílou barvu kapoty. Ve vozech se schovávaly nejdůležitější potřeby uprchlíků.

Pan Klein se pomalu blížil k vesnici. V době, kdy došel na pokraj, byl již požár uhašen. Byly tu vidět hasičské vozy, policejní vůz, ale lidé se již od místa požáru rozcházeli. Po chvíli odjel požární vůz a i policie pomalu opustila městečko. Kolem domu se ale stále zdržovalo několik lidí. To nebyla vhodná doba aby tudy projeli.

Šel pomalu a tiše kolem domků, vlastně tu nebyla cesta, šel po poli a pak po nějaké pastvině. Po pravé straně se mu černal les. Noc byla tmavá, žádný úplněk a ani hvězdy nebyly vidět. Pojednou něco zpozoroval. Někdo stál opřen o plot jednoho z pozemků. Zůstal stát a sedl si na bobek. Po chvíli mu došlo, že to byli milenci. Líbali se a šeptali si slova, která nebyla slyšet. Trvalo to skoro půl hodiny, než děvče otevřelo zadní vrátka, u kterých stáli, a pak odešlo. Wolfgang Klein se ještě více přikrčil. Neměl zdání, kterým směrem se mladý muž vydá: k němu, nebo vpřed. Naštěstí šel dále, a tak se Wolfgang vydal pomalu za ním. Posléze muž dorazil také k zadním vrátkům, asi jeho pozemku, a vešel. Wolfgang pak šel dále: po levici měl vesničku a ploty zahrad, po pravici les. Mezi těmito dvěma objekty topícími se ve tmě bylo pole, louka a zase pro změnu pole. Pak došel na polní cestu, ale dobře udržovanou. Zahnul doprava a šel, až došel k lesu. Cesta v něm zmizela, ale šel dál. Po chvíli dorazil k ukrytým autům. Tony Erbrich byl vzhůru, ostatní si ustlali na dekách a snad spali. Byl to, pokud vůbec, horečný spánek, plný snů a strachu.

„Co jsi zjistil?“ chtěl vědět Tony Erbrich.

„Kdybychom jeli po této lesní cestě dále, objedeme vesnici. Pak bychom mohli jeti dále.

„A kam?“

„Pojedeme na Butěnice, pak na Lipovou Lhotu a nakonec se dáme na Hrádek. Tím se vyhneme Sušici.“

„Ty jsi cestu prostudoval, že?“ řekl uznale Tony.

„Jo, a pak již budeme poblíž tvé tety, Nad Samotami. Najdeš tam cestu?“

„Jo, znám to ale jen od Železné Rudy, pamatuji si, že hned u hranice městečka, ještě před cedulí se uhne doprava a pak se tam lesní cestou dostaneme!“

„Jo, to by bylo dobré. Němci se ještě odsouvají, hranice nehlídají a Češi se ještě nevzpamatovali a budoucí východní zónu nebrání.“

„Tak si myslím, zdali neutíkáme zbytečně“, obával se Tony Erbrich.

„Myslíš, že nás nezaberou Rusové? Tak na to zapomeň, bude to tak, jak říkám?“ řekl Wolfgang Klein.

„Kde ty moudrosti bereš?“

„Já to jednoduše vím! Víš kolik židů zavraždili Němci? Ne? To bude do miliónů. A ptáš se, proč to vím? Protože jsem právník a ti chudáci mě před

deportací žádali, abych zajistil jejich pozůstalosti!
A víš kolik se jich vrátilo? Ani jeden!“

„Teď si ale vymýšlíš!“

„Ano, musím si vymýšlet. Musím si vymýšlet, že nás dostanu na svobodu, že se schováme před Stalinem u těch vrahů, u Němců!“

„Sami jsme Němci!“

„Ano a mrazí mě v zádech. Hluboce se stydím!“

„Jak je to daleko?“ zeptal se Klein.

„Co?“ nechápal obrat v hovoru Tony Erbrich.

„No ta Železná Ruda!“

„Tak to je asi 40 kilometrů. K tetce to bude o pár kilometrů méně.“ Wolfgang Klein pokývl hlavou a podíval se na hodinky:

„Tak teď máme tři ráno, budeme tam asi za hodinu. Pokud vím, tak město osvobodili Američané a asi se tam budou ještě potloukat. Pojedeme“, řekl a počal odhazovat listí a větve z aut.

Opravdu za hodinu dojeli k ceduli na kterém stálo Bayerischer Eisenstein, nápis Železná Ruda byl Němci odstraněn. Cestou nepotkali ani jedno auto. Před návěstím byla opravdu vpravo cesta, kam odbočili. Posléze pak dojeli k osamocenému statku, ale to již svítalo. Tetka dojila krávu. Jak spatřila dvě auta, vzala odhodlaně vidle do rukou a bojovně

popošla. Pak ale poznala vzdáleného příbuzného Tonyho.

„Dobrý den, tetko, musíme se tu schovat!“ řekl Erbrich po pozdravu. Tetka se zamračila:

„Co jste provedli?“

„Jsme Němci!“

„To jste byli vždycky! No jo, aha, teď se dějí neuvěřitelné věci. A jak mám schovat ta auta?“

„Dáme je do stodoly a naházíme na ně seno!“

„Jo, to je dobrý a hned se dejte do práce, protože za hodinu přijde sousedka pro mléko!“

„Je ještě v lese u jezírka ta jeskyně?“

„Jo, tam jak jste si hráli jako děti? No kam by se poděla?... Ano, schovejte ty auta a zmizte v jeskyni!“ řekla tetka a šla opět dojit krávy.

Vyndali tedy vše potřebné z aut a pak zajeli do stodoly a naházeli na ně seno. Pak se vydali do lesa. Lesy tady byly nepřístupné a jakoby nedobytné. Po chvíli přišli k jezírku. Bylo obklopené placatou skálou a asi tři metry hlouběji než okolní terén a naproti se tyčila vysoká skála. Neobyčejně krásný byl vodopád, který do jezírka padal asi z třímetrové výše. Tony Erbrich šel jako první po málo šikmé ploše, která byla skoro rovná jako deska stolu. Byla to holá skála, takže tu boty nemohly zanechat

žádné stopy. Když došel až k vodopádu, najednou všem zmizel z očí. Jeho zmizení bylo tak nečekané, že tu všichni stáli s ústy dokořán. Pravděpodobně se Tony Erbrich v tomto okamžiku jakéhosi pomatení mysli svých spolupoutníků vyžíval. Objevil se až za pět minut a zase tak nečekaně, jakoby v tom bylo nějaké kouzlo. Za padající vodou se totiž schovával přírodní vchod do jeskyně. Padající voda hučela, a protože vyvěrala z otvoru skály, vytvářela kolem sebe jakousi vodní tříšť či opar, což způsobovalo, že nebylo patrné, že se tu dá projít do úkrytu.

V jeskyni bylo sucho a bylo vidět, že si tu asi hrají děti. Rozhodili deky, které si nesli sebou a ulehli ke spánku a hned usnuli.

14. FRANKFURT LÉTO 2013

Byl krásný den a Nela se rozhodla, že se trochu projde po nábřeží řeky Mainu. Nedaleko železniční lávky Eisener Stieg byla malá kavárna. Sedla si a dala si kapucino. Nad hladinou řeky dělali rackové neskutečně krásné nálety na loď, jež majestátně plula za svým cílem. Bylo právě poledne a posádka lodi obědvala. Seděli venku, nějaká žena je obsluhovala a jeden muž stál za kormidlem, na přídi viselo vyprané prádlo a mávalo ve větru svou bělobou. Byl to pěkný pohled a Nela zatoužila po dálkách. Jednoduše si sbalit kufr a někam odjet. Zrovna v té době se rozjížděl policejní aparát, který počal hledat jejího manžela. Richarda Wagnera.

Nela pomalu dopila horký nápoj a pak se vydala na úřad. Vzpomněla si na Bakr Chaldúna, profesora z Tunisu. Chtěla si promluvit s panem Peterem Mangem na německém zastupitelství v Tunisu. Neměla to daleko, musela přejít železnou lávku, aby se dostala na druhou stranu řeky, kde nedaleko Pauluskirche měla její organizace kancelář. Pracovní tempo těchto a podobných organizací bylo neuvěřitelné. Neustále nové žádosti o azyl musely sekretářky zpracovávat, přičemž pouhých málo procent proběhlo úspěšně. Blahobyt

se byrokraticky bránil, zákonodárce si stále vymýšlel nové zákony a jednoduchá skutečnost, že stíhaný člověk z totalitního režimu musí být státem demokratickým chráněn, jakoby již nebyla v platnosti. Lidí, kteří utíkali za svobodou, aby si zachránili holý život, v těchto dobách nebyly stovky, či tisíce! Ne, bylo jich na miliony. Občané Německa byli tradičně velice tolerantní k cizincům, ale zdálo se, že se jejich trpělivost pomalu mění v nerudnost a posléze i v nenávisť vůči cizincům. Dokonce i jinak velice smířlivým Dánům a Holanďanům docházela trpělivost. Nela věděla, že se nad celkovou situací nedá přemýšlet, to by se mohla zbláznit. Zabývala se tedy touto svízelnou situací od případu k případu.

„Tak jsem ti toho frajera dobře ubytovala“, hlásila Olga Musiolová a lадně se měla k tomu, aby otevřela Nele dveře do kanceláře, což nikdy nedělala. Nela hned pojala podezření, že má něco za lubem.

„Já vím, že se na tebe mohu spolehnout, Olgo“, řekla Nela a pověsila si kabátek kostýmku na věšák. Pracovní stůl byl opět pln vzkazů.

„Mohla bys mě spojit s našim zastupitelstvím v Tunisu s pa...“

„Jo, já vím, s panem Peterem Mangem, hned to udělám, ale chtěla jsem se tě na něco zeptat!“

„Ano, tak spust“, řekla Nela.

„Ten Bakr Chaldúna je svobodný? Já bych si ho vzala, ale ne na oko, ale opravdu! Ubytovala jsem ho u tetičky, on je moc pěkný chlap!“ Olga Musiolová se celá rděla očekáváním.

Ano, tyto nezákonné sňatky pro získání pobytu se děly a i jejich organizace o nich věděla, ačkoliv ne oficiálně. Ve skutečnosti k takovým postupům nesměla nechat dojít, ale co se pod světlem najde stínu, to by jeden neřekl. Pro jistotu se o takových sňatcích nevedly žádné zápisy. Ale Nela si byla jista, že Olga má v hlavě plný seznam. Avšak s takovým požadavkem Olga ještě nikdy nepřišla. Bylo to absurdní:

„Ty ses zbláznila, jednak je Bakr Chaldúna trochu větší číslo, než bys snesla, a hraje v hodně větší lize, než by se ti zdálo, a pak myslím, že je ženatý!“

„Pcha, s ňákou tou zahalenou?“

„Proboha, Olgo, vzpamatuj se. My se tu snažíme o porozumění mezi konfesemi a ne abys nás tu napadala z vlastních řad!“ Nela si vzala jeden spis a zběžně v něm listovala:“

„Podívej, vzal si Češku a má s ní dvě děti,... ona je také profesorka, co by sis s tak chytrými lidmi doma počala?“

„Já bych mu uvařila a umyla mu záda a...“

„Tak nech toho snění a spoj mě s Tunisem!“
řekla Nela trochu hlasitěji než chtěla.

Pan Peter Manga se ohlásil a jeho hlas zněl, jakoby seděl vedle v kanceláři:

„Paní Wagnerová, již jsme se dlouho neslyšeli, že, jak se vám daří?“ Nela měla jeho hlas ráda, prodělali spolu několik soudních řízení a ačkoliv stáli často na opačných stranách soudních stolů, bylo jejich přátelství neposkvrněno nějakou soudní pří. Pan Peter Manga byl, ačkoliv podstatně mladší než její otec, velmi dobrý otcův přítel. Nela počala mluvit a sama se divila slovům, co opouštěla její ústa:

„Pane Mango, věděl jste, že byl můj otec narozen v Praze?“ prokristapána, co tu blábolím?

„Ano, jednou se o tom zmínil, ale nikdy mi neříkal nějaké podrobnosti a já se neptal!“ řekl.

„Promiňte, já jsem zrovna trochu popletená, Richard se mi ztratil, a tak nevím, kde mi hlava stojí.. mám tu na stole případ pana Bakr Chaldúna. Říkal, že chtěl zamezit nějakému atentátu a byl vydán na odstřel, je to pravda?“

„Ano, je to rovný a statečný člověk. Nějací radikální muslimové, shodou okolností z Německa, po něm jdou. Asi je našťvalo, že mluví německy!“

„Máte o tom nějaký záznam?“

„Ano, záznam tu mám, ale pochybuji, že vám to pomůže. Oficiálně tu máme teď tu novou demokracii, ačkoliv je to blázinec, to si nedovedete představit! A jak se to přihodilo, že váš manžel zmizel?“

„Něco hledal po lesích ve Spessartu a jedno dne se nevrátil. Mám pocit, že vypátral nějakou starou historii mého rodu, stále obcházel mlýny...“

„A takhle, mlýny, ještě máte to mlýnské kolo na zahradě?“ Nelu ta otázka zaskočila:

„Ne, nedávno jsem ho našla na půdě.“

„No jo, byla to jen okrasa ve vaší zahradě.“

Vaše máti mi jednou říkala, že má v mlýnském kole skrýš, když chce před vámi něco schovat, ale to jste asi byla ještě dítě!“ Nela se rozhodla, že o tom, co právě slyšela, bude přemýšlet později.

„Takže mi nemůžete dát nic písemného, abych mohla panu Bakr Chaldúnovi pomoci?“

„Však to víte, děvče, my tu sice jsme, ale musíme být nestranní. Jsme tu napospas nové vojenské prozatímní vlády a kdo ví, jak to vše dopadne. Neustále tu bouchají sebevražedné

děti zblblé vymýváním mozku a vyhazují do vzduchu spoustu procházejících na trhu, před ambasádami, věřte mi, já již nevěřím nikomu. A s vaším mandantem si určitě poradíte a hlavně... poslouchejte, co tomu říká vaše břicho! To je někdy chytřejší než celá knihovna v Alexandrii!“ Moje břicho? Co to mele?

„Ano, pane Mango, když myslíte.. a s tím břichem, to byl dobrý tip!“

„Ano, ano, rád jsem vás slyšel, pozdravujte vaši paní matku“, řekl a zavěsil.

Nela byla docela vedle. Netušila, že nevěděl, že její matka již zemřela, a to staré přísloví, Bauchgefühl znala od otce. Již naň zcela zapomněla a teď se jí vybavila vzpomínka, jak jí břicho vyvádělo před ústními zkouškami na univerzitě. Podle ní břicho dokázalo signalizovat pouze vlastní strach. A cože to bylo s tím mlýnským kolem? A skrýši v něm? Co to mělo znamenat?

Nela cítila, že se nachází na nějakém bodě, který se točí, kam chce a ne tam, kam by chtěla ona. Chtěla o tom přemýšlet, ale Olga Musiolová energicky zaklepala na dveře a uvedla klienta:

„Paní doktorko, je tu pan Bakr Chaldúna, chce s vámi mluvit!“ řekla afektovaně. Nela vstala ze svého křesla a šla muže přivítat. Pojednou měla